

౩౦౧౧౧

వ తి ది న ము వ క టిం వ (బ డు ను

Vol. 7.

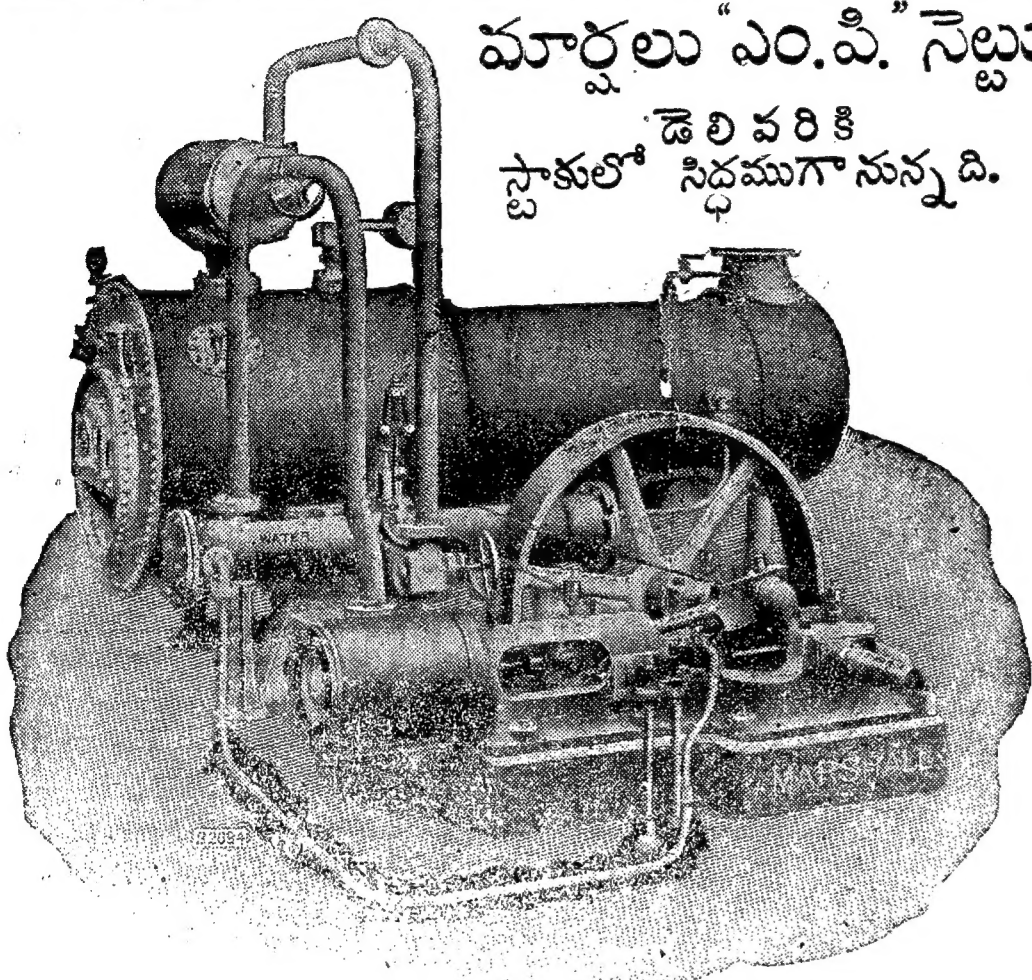
చెన్న పట్టణము 1921 వ సం॥రం జనవరి నెల 29 తేది శనివారము

No. 249

శనివారము.

రా ద్రి వా మ సం వ త్స ర పు వ్య మా న బ హు శ వ స్తి ఓ.

నంచిక ౨౪౯

మార్వలు "ఎం.పి." నెట్టు

డెలివరీకి
స్టాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీరిధమైన నొప్పులను కూడ నూ అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున కలుగును. ధర 0-10-0 అణాలు.

మోహినితైలము

సీసా 1-8 0-12-0.

తామరతైలము

డబ్బీ 1-8 0-6-0

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-8 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బాంబాయి మదరాసు.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ పైపింగు మొదలగువాటిలో పయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." మార్తి నెట్టు యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను.

మార్వలు సన్సు & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బాన్ డన్: బెజవాడా, తంజావూరు.

నెం. 9 సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

మణిఆయిల్

అయ్యరాజ్ గొల్లపల్లికైలము (వైటిమార్కం ఉపయోగము)

శ్రీహనుమంతుడు దేవతలను పుట్టింపి బలహీనమైన భాగములకు బలమునిచ్చును. శ్రీహను, శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణ, శ్రీబాలగంగుల ముంజుల శ్రీహనుమంతుడు మొదలగు చల్లతయినా, క్షాలకరీరములను నిర్మూలమున కొవ్వను ఈ నూనె దద్దుటకు కరగెను. నెత్తికి చురుకుటకు కండ్రుకలు రాలక యెండుకుయీ గాక వ్యూర్జము నిశ్చయ కన్న కలిగించును.

వైద్యకౌశ్రీ మణిశంకర్ గోవిందజీ, అరవలగూడ కొవ్వశాలము, 267, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మీ వైద్యునికి

తైపు సోజను అను దివ్యావధము

అతిమాత్రమునకు పేరుపోయిన దని తెలియును. ఇది మిక్కిలి కాస్త్రీకముగా తయారు చేయబడినందున ఈ వ్యాధిగలవారికి మంచిగుణము నిచ్చును, మీ వైద్యుని పలక ఆదుగుడు. అన్ని మందులమార్పులలో దొరుకును.

మీ వైద్యునికి

హార్టోటోనును (2140)

గురించి బాగుగా తెలియును. తక్కువైన ధరలు, స్త్రీలు అబాగ్రతచే పొగొట్టుకొనిన మును కీమముననే పొందవచ్చును. తక్కువ ధీని వాడుడు.

శ్రీమంతులమార్పులోను ఇది వెలకు దొరుకును. G. W. Carnrick Co., NEWYORK.

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం తామరతయిలం మోహినితయిలం దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యావధములే గాక ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగును కోరినచో తక్షణం పంపెదము.

అమృతాంజనం డిపోవారి నుందరమైన 1921 ఉపయోగమైన క్రొత్త క్యాలండరు

విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది.

క్యాలండరు వెల 1-కి 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0

వెంటనే వ్రాసుకోవలయును.

తామరతైలము	పండ్లపాడి	మోహనితైలము
డబ్బి 1-కి, 0-6-0	డబ్బి 1-కి, 0-2-0	సీసా 1-కి, 0-12-0

అమృతాంజనం అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము

దగ్గు, తైలము, పడిశము, రామ్మపడిశము, తలనొప్పి, వాముపునొప్పులు, పోట్లు, బెఱుకులు, బిళ్లలు, మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కనిడబ్బితో సహా వెల రూ. 0-10-0 డబ్బా 1కి రూ. 6-0-0 పోస్టుఖర్చులు వేయి.

అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు.

టోకుగా తీసుకొని వర్తకులకు, ముద్రాదాబతులకు ఇది మంచివిషయము!

జున్ను! జున్ను!! జున్ను!!!

ఇప్పుడే వచ్చినది.

మలైస రకము పాన ఒకటికి రూ. 110. చిల్లరగా తీసిన తులము ఒకటికి రూ. 8.

ప్యాకింగు, పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఈమేరకు దరఖాస్తులకు ఈ క్రింది చిరునామాకు పంపుకోవడు.

Manager, William & Co., 109 Frere Road, BOMBAY.

మలయచందనము

గనేరియా అను సుగంధద్రవ్యమును వర్ణించుచు.

పప్పుమలేడు. పిచికారీలో వనిలేడు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల సుగంధద్రవ్యము మూడు పూటలలో మాన్యును. స్త్రీలకును మగవారికిని మృదులముగా ఉదిరాజ్యమును.

డబ్బి 1-కి వెల 2-4-0.

1. చందినీ పొన్ను 8-0-0
2. విరచనపటి (మాత్ర కొక విరచనమగును) సీసా 0-8-0
3. అమృతగుటికలు (100 తొంబాల మాత్రము) 0-4-0
4. సాగరఖండము (అతి రుచి లేనప్పుడు) డబ్బా 2-0-0
5. బదరానుల కటి (కడుపునొప్పికి, కడుపుబ్బరమునకు) 0-8-0

సుధాసారము సీసా రూ. 2-4-0

సహాయకి వస్త్రముధము అమోఘము.

గంధర్వచార్యసి, రాయవరం, (గోదావరి.)

సావంతుని వనాపధి సారసవర్ణి

అతిమృదువు రక్తములను నిండు బాహ్యములతో కలిపిమంటి మందు. మద్యమును ముచ్చులు, గండములను, తుండ్లను, ప్రాతవోపులను అన్నివిధములవలన గలగు చక్క రోగములను పోగొట్టును. (25)

మిక్కిలి కత్తివంతమైన రక్తమృదుకారిణి. మహాధిసౌఖ్యవర్ణి గుణ మిచ్చును నిస్సంకోచము, సహజమైనను, మృదువుచున్నది అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కఠినమందతి పాతరసహృదయమును, మలబద్ధమును శాస్త్రవంశంధమును సౌమ్యమును పోగొట్టి రక్తమును మృదువగును. కఠిరాశోగ్యమును గలుగజేయును. 18 రోజుల వరకు మందులకు 4 టేబులు బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రాప్తిచరు:- పి. డి. సావంత్, గజక, ఫననవాడి, నెం. 2, బొంబయి

Proprietor: P. D. SAVANT, Panawadi, No. 144, No. BOMBAY

మిక్కిలి మృదువైన యిదియు కఠినమందు మోగునట్లు చూడవలెను. మనుష్యులకు మనుష్యులకు భావకత్తి సామ్యమును కలగజేయును. రుచి, రుచి, రుచి నిగనిగలాడు ముందుకును కఠిని త్రుమును ప్రియమైనదగును ముఖముగా

కామినియా ఆయులు (రిపెర్టరీ)

ఈమందుగల మృత సౌమ్యమును కఠినిని కామినియా మోగునట్లు చేసి కత్తి కలగజేయును కలవు. ముందు పోగొట్టును. రోగములకు కట్టుబట్టి మోతనము నిచ్చును. మోగునట్లు మృదువునమును కఠినియగును. మని మోత గురువలన కండ్లకు కలుగు మోతమును పోగొట్టి మృత సౌమ్యము కఠినియగును. కామినియామందుల కలగజేయును రుచి, రుచి, రుచి అతడు మోగునట్లు మోతనమును మోగునట్లు చేసి. మేరు తీసి మోగునట్లు మోగునట్లు.

వెల సీసా 1-0-0 వి. పి. చార్జీ 0-8-0 అటాం. మూడుబుడ్లు 2-10-0 వి. పి. చార్జీ 3-0-12-0 అటాం.

పోతకెండు: అంగ్లాయంబియను డ్రగ్ అండు కెమికల్స్ కంపెనీ, D 126 W 122 155, హమ్మన్ గేట్, బొంబయి.

పాశ్చాత్య వెంకటాచలవండితుల అయ్యర్వేదియ సిద్ధాంతమును రోకాయమార కస్తూరిమాత్రలవలె

పాశ్చాత్య గురువారీయసి సిద్ధాంతమును వర్ణించి రోగములను నివారించును. ముఖమును, కంటిని, నోటిని, చెవిని, కంఠమును, గొంతును, పిత్తమును, క్షయమును, ముచ్చులు, గండములను, తుండ్లను, ప్రాతవోపులను అన్నివిధములవలన గలగు చక్క రోగములను పోగొట్టును. (25)

శ్రీ శీతారామన వైద్యశాల (801-804) మైసూరు. కంపెనీలనామ:- కంపెనీలోని మైసూరు

నమ్మకము బంగారు, వెండి, రత్నముల నగలును ఇతర వస్తువులును కాతను యిచ్చిన పుచ్చుకొని వ్రైయి ఇవ్వబడును. ఉన్నిదోకాయమార్వ కట్టి గురుసామి కట్టి కంపెనీ. 25, నై నాబార్ రోడ్డు, మద్రాసు. నగలు బాణ్యముగాని పూచీలోడను సరియైన ధరకును తయారు చేసి విక్రయించుట దురుదయము. తయారు చేసి లేనివాటిని అతిక్రమముగా ఆర్థికమేరకు తయారు చేసి యివ్వబడును. నికసారి ఆర్థిక యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్నవాడు కలన నూ సమృద్ధిము తెలిసికొచ్చును.

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి (847) సెక్యూరటీ కేసు (1487) స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు ప్రతి 1-కి రూ. 0-14-0. వండిత మదన మోహన మాళవ్య గారి జీవితము, వంజూబు అల్లరి ప్రతి 1-కి రూ. 0-8-0. బాపిల్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్, 908, ఎస్. వన్. డి, కన్యా భరి. ఈ కలతి అచ్చెన్ను:- వానిల్, మద్రాస్.

నుందరమైన 1921 సం. క్యాలండరు బహు అందముగా ముద్రించబడినది. 8-కి రూ. 0-8-0 8-కి 0-15-0 12-కి రూ. 1-10-0 వి. పి. చార్జీ లేదు, (8 అం బిళ్లలు కంపెనీ 1 కంపెనీ) పి. డి. ఎ. అండు కో., వెంకటే. (వెల్లూరు బిల్లు)

దక్షిణ యిండియా ప్రజాసంఘము తరపున కృష్ణా మండల తృతీయ బ్రాహ్మణేతర మహాజన సభ

గుడివాడ తాలూకా పెదమద్దాలిలో 1-2-1921 వ తేది మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు జరుగును.

బ్రాహ్మణేతర మంత్రులును, నాయకులును వత్తురు. అభినాను లెల్లరు రా బ్రాధితులు.

పెదమద్దాలి

21-19-21

వీరవనీ అసవయ్య,
అహ్వన సంఘాధ్యక్షుడు.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము

యిది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, భాతుత్వవృద్ధిని, బలమును, కలిగించుటకై శ్రేష్ఠ మనది. మేహము, అత్యుష్ణము, నిశ్వాస, శుష్కవృద్ధి, అతిమాత్రము, మొదలగువాటిని హరించి మంచితకాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, కామమును, యౌవన శంతియును, సంభావన కలిగించును, 3 దబ్బలు చాలును 30 ము దబ్బలు 1-4-0 ని. పి 0-8-0. రోజువారీ వ్యయం లేహ్యము చలబద్ధమును పొగట్టును. ద 1-8 నిల 10 ని.పి 5.5. పి. 8. పి. అందుకంపెని, ఆయుర్వేదసమాజం. (2878) పెరిదేపి, పెల్లూరు జిల్లా, (Via) ఒంగోలు.

అడిసన్ను వారి గొప్ప నైకిత్ అమ్మకము

నైకిత్ వ్యాపారమునందు మేము పొందుచున్న అభివృద్ధిని చూచి ఇతరులు అనూయిత చెందుచున్నారు.

మరియు యేలాటి సంకేతములేక ప్రస్తుతము మా వద్ద ఒక గొప్ప నైకిల్లు ప్లాకు ఉన్నది.

మారకపు ధర అనుకూలముగా నున్నదే మేము బాగ్రత్తగా కొనినందుకు మిక్కిలి సంతసిం చెదము.

ప్రస్తుతము రూ 100-కి రూ 40 వంతున తగ్గించి అనేక నైకిల్లులు విక్రయించుటకు మేము శక్తిగలిగి యున్నాము. ప్రస్తుతము వీటిని కొనియింటిన ఈ ప్రకారము విక్రయించుటకు మాకు వీలులేక యుండెడిది. అడిసన్నువారు విక్రయించు క్రతి నైకిలును మిక్కిలి నమ్మకమైన దనియు ప్రసిద్ధి కెక్కిన వారిచే తయారు చేయబడిన దనియు జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు.

సిపార్సుచేయుటకు యోగ్యత లేనట్టి నైకిల్లను మేము ఎక్కడును ఎట్టి ధరకై నను అమ్ముట లేదు.

ప్రస్తుత ముందు మారకపు ధర అనుకూలించి కొనిన ఈకింద తెలుపబడిన లాభమును మీరు పొందుదురు:-

అడిసన్ను రికార్డు అమ్మకము ధర.	మీరు పొందు అకాంతము.
వీరియల్ స్టాండర్డ్ రోడ్ స్టర్క్ ... రూ. 258	రూ. 177-8-0
వీరియల్ స్టాండర్డ్ రోడ్ స్టర్క్ ... " 257	" 196
తై నాచ్ పాపుల్ నె. 23 ... " 240	" 175
హాప్సర్ పాపుల్ ... " 217 8-0	" 165
యూనిటి రోడ్ స్టర్క్ ... " 220	" 180
రెవెరి రోడ్ స్టర్క్ ... " 225	" 180
హంబర్ పాపుల్ మాడల్ ... " 275	" 185
	" 90

మీరు పొందు అకాంతమును గమనింపుడు. నైకిల్లు, నైకిల్ల దీపములు, గంటలు, ఉపకరణములు మొదలగు వాటియందు సాధారణముగా గొప్పలాభమును పొందుదురు.

అడిసన్ కంపెనీ లిమిటెడ్.,

మాంటు రోడ్, మద్రాసు.

మీరు 1921-వ సంవత్సరము జనవరి నెల 15-వ తేదినుండి ఫిబ్రవరి నెల 15-వ తేదివరకు వచ్చిచూచిన 1,000 నైకిల్లు విక్రయించబడియుండును.

జనవరి మూడవ వారములో తెలుపబడును.

తిలకుగారి జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు

త్వరతము. ఆర్డర్లు ముందుగా వంపవలెను

ఇందు మత, రాజకీయ, సాంఘిక పారిశ్రామికాది వివిధోపన్యాసములు మొత్తం 40 కలవు. గ్రామ చావల్లోను, వల్లెకూటములలోను జనసమూహమునకు చదివి వినిపించ దగినది. శ్రేణి సులభం. అమృతోపమానం. నెల రాజరు లెందురు. 2-0-0, అట్టలెందు 2-4-0. పోస్టేజీ వేలు.

వలయువారు:- ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము, 7, రంబులెట్టిపేది మద్రాసు.

1921వ సం॥రపు క్యాలెండర్లు

చిత్రమైనరంగులతో ముద్రించబడినవి.

ఎయిలిన అను దొరసాని యొక్క సుందరమైన బొమ్మ. 1921 క్యాలెండరు. 0-8-0
పోస్టేజీ పి. పి. చార్జీ సహా. 0-11-0
'బెందెడ మిమెరిను' అను బహు అంశమైన దొరసాని పటము 1921 క్యాలెండరు. 0-8-0
పోస్టేజీ పి. పి. చార్జీ సహా. 0-11-0
వైరెండును లేని పోస్టేజీ పి. పి. చార్జీ సహా. 1-4-0
నెలలకు పోస్టు దిల్లలు సంపించిన విషయ పోస్టులో వంక జడును.

గిరి బ్రదర్సు, ప్రేమనగర్, ట్రిప్లి కేను, మద్రాసు.

తణుకు డిస్ట్రిక్టు మునసపు కోర్టు

O. S. No. 83/1920.

వాది:- ఈదుని వెంకటసుబ్బయ్య.

ప్రతివాదులు:- (1) ఈదుని వెంకట్రామయ్య, (2) " ముశయ్య.

ఈ వాది ప్రతివాదులయొక్క వాదనీ Manage చేయుటకు కోర్టువారిచే Receiver నా నియమించబడినాడు. కాబట్టి వదరాష్ట్ర సంబంధించిన వాకిదార్లుగాని రైతులుగాని తదితరులుగాని Receiver వారికి జవాబుదార్లుగా తమతమ శక్తి వసారములకు చక్కచెట్టుకొనవలయునని యిందువలనగా తెలియజేయడ మయినది. కోర్టువారివలన విడుదల ఉత్తర్వు ఆయ్యుకర్తయొక్క Receiver వారే వాది ప్రతివాదుల వ్యక్త పారములకు కనిపెట్టుదు రని తెలిసికొనవలయును.

సందూరి వెంకటాచారి, క్లర్కు.

నిఖిలభారత వర్షియాయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలు

విద్యాపీఠాధికారికిని రాజోత్త మాన్యునెలా జరుగబడును.

పరీక్ష ప్రశ్నకులము.

1. ఆయుర్వేదాచార్య పరీక్షకు రూ 10
2. ఆయుర్వేద వికారక " " 5
3. ఖివక్ " " 5

వై. రేగ్గానిని పరీక్షలయందు ఉత్తరకర్తమును సంస్కృతభాషలో ప్రాయశఃయము. ఖివక్ పరీక్షకు మాత్రము ఉత్తరకర్తమును విద్యార్థులు తేలికగా ప్రాయశఃయము.

పరీక్షలకన్న ఎక్కువ సంఖ్యలకు పరీక్షార్థులుగల ప్రదేశము పరీక్షా కేంద్రముగ నిర్ణయించబడును. ఈ విషయము వంతులకు వరభాగము 1921-వ సం॥ జనవరి నెల 15-వ తేది ఖివక్ విద్యాపీఠమునకు బంపబడవలయును.

పరీక్షలకై వరభాగము రాజోత్త 1921 వ సం॥ జనవరి 31వ తేదిలోగా విద్యాపీఠ కార్యాలయమునకు వంతు కోరవలయును. జనవరి నెల 31వ తేది ఖివక్ వై. గా వంతులకు వంతు భాగము స్వీకరింపబడవు.

ఉత్తరవిషయములు తెలియజేయవలెనది ముఖ్యముగా (వాకి తెలిసికొనవచ్చును.

వివరము:- మంత్రి. ఆయుర్వేదకార్యాలయము, 17, కచ్చేరీ రోడ్డు, మైలాపూరు, మద్రాసు.

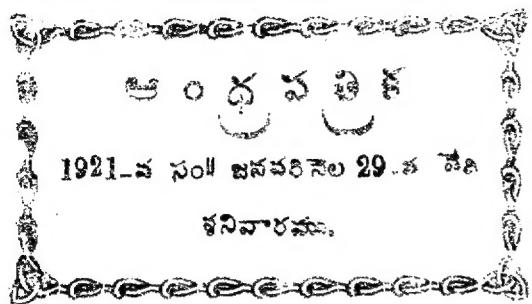
సం 9, 10, 11 రటన్ బజార్ రోడ్, జార్జిటౌను, మదరాసు.

శ్రీ గృహ గీత

నర్ రామయ్య పేరిట ఉన్నది.....నీకు ఇది నీ పేరిట నా
మొదటి పేరుతో ఉన్నది. ౧౦౦ పేజీలు ఉన్నాయి. ౧౦౦ పేజీలు
ఉన్నాయి.

హిందీ బాలశిక్ష

హిందీ బాలశిక్ష ప్రథమ ముద్రణపు ప్రతు లన్నియు అయిపోయినందున ద్వితీయముద్రణము ప్రారంభించి యున్నాము. త్వరలో పుస్తకము తయారుచేసి ఇదివఱలో ఆర్డరిచ్చిన వారి కంద జేయగలము. ఇంతవరకు దరఖాస్తులను పంపిన వారు తిరిగి వ్రాయక వేచియుండ వేడుచున్నాము ప్రకాశకుడు.

దైవ ఘటనము

అన్యభావంతితం కార్యం దైవమన్యత్ర చింత యేత్ అను సామ్యమున, తుర్కీని పరి భవించ వలెనని యూరపీయను జాతులెన్ని ప్రయ త్నముల జేసినను, అయ్యవి కొనసాగుటలేదు. యూరపు ఖండమున కంతకును, తురుష్కాదు వ్యాధి గ్రస్తుడుగ పరిగణించబడెను. అతనిని వార ద్రోలినగాని, యూరపుఖండము బాగుపడదని, చాలకాలము నుండియు తలపోయ బడుచుండెను. అవకాశములభించినపు డెల్లను తుర్కీపై బాల్కను రాజ్యములు పురికొల్పబడెను. తుర్కీకి జెందిన ట్రిపోలి ద్వీపమును ఇటలీదేశ మన్యాయముగ నాక్రమించుటచే, దానిని కాపాడుకొనుటకై, అంత వరకును తుర్కీభాగముగ నెంచబడుచున్న ఈజిప్టు దేశము ద్వారా తన సైన్యములను గొనిపోవుటకు తుర్కీ ప్రయత్నింపగ, ఆంగ్లేయు లా ప్రయత్నము ను నిరోధించిరి. తగిన నాకాడశము లేనందువలన, ట్రిపోలికి తగిన సైన్యములను పంపుకొన జాలక, తుర్కీ తన ద్వీపమును వదులుకొన వలసివచ్చెను. ఈసమయమున దే బాల్కను రాజ్యములన్నియు ఒక్కమారు తుర్కీపై గవిసెను. పెద్ద యూరపీయ ను జాతులన్నియు నిదియే సమయమని, బాల్కను రాజ్యములకు ప్రోత్సాహము గలిగించెను. తుర్కీ ట్రిపోలికి పంపిన సైన్యమింకను తిరిగిరా లేదు. బాల్కను రాజ్యములు, తుర్కీలో చేతకొందిన భాగములన్నిటిని దోపిడి దొంగలవలె లాగుకొని నవి. ఇట్టి యక్రమమును సహించి, పెద్దజాతు లూరికుండుట పాడియాయని, కొందరుగగ, బ్రిటిషు దేశమునందఱుడు విదేశమంత్రగనున్న సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు, కష్టపడి సంపాదించిన భాగ ములను బాల్కను రాజ్యములకు దక్కకుండ జేయనిచ్చుట పాడిగాదని, హితోపదేశము చేసిరి. బాల్కనురాజ్యము లిటుల ఇతరుల సొత్తు నవహరించుట తప్పని గ్రేగా రంగీకరించినను, శ్రమపడి సంపాదించి నందుచే వారి లాభమును పోగొట్టుటకు గ్రేగా రంగీకరింపలేదు. ఇట్టి యక్రమ ప్రవర్తనమును ఏజాతులయినను హర్షించునని, తుర్కీ తలందియుండలేదు. కాని, అంతర్జాతీయ నైతిక సిద్ధాంత మేతరుననున్నదో వారికప్పుడు చెలిసి వచ్చెను.

ఇతరులు తమ కేమాత్రము లోడ్పడరని, వారు గ్రహించిరి. అదృష్టవశమున, బాల్కను రాజ్య ములలోనే దొంగసొత్తును పంచుకొనుటకు పాల్గుదురక, కలహము సంభవించెను. బల్గేరియా,

సర్వీయాల మధ్య పోరాటము సంభవించెను. తురుష్కు లిదేసందనుకొని, తాము కోల్పోయినభాగ ములో ముఖ్యప్రదేశములను తిరిగి యాక్రమించు కొనిరి. తుర్కీకి, బాల్కను యుద్ధములో కొంత నష్టము గలిగినను, దానిని రూపుమాప నుద్దేశించిన వారి ప్రయత్నములు మాత్రము సఫలముగాలేదు. గడచిన సంగ్రామమున తుర్కీని రూపుమాపుటకు, మరియొక యవకాశము కలిగెను. ఈమారు తుర్కీవినాశనము తప్పదని, భారతదేశపు మహమ్మదీయులు భీతిజెందిరి. మహమ్మదీయ మతము నకు గురుస్థానమగు తుర్కీపలుకుబడి నశించినచో, తమ మతమునకు భంగము పొట్టునని హిందూ దేశమహమ్మదీయులు కలవరపడినను, తుర్కీని విధ్వంస మొనర్చుటకు తాము పోరాడుటలేదనియు, తుర్కీలో మహమ్మదీయులచే నాక్రమింపబడు భాగములను తామూడ బెరుకుటలేదని, ఆంగ్ల దేశ ప్రధానమంత్రియగు లాయడుబార్జి గారు వాగ్దానము జేసినపిమ్మట, ధైర్యము తెచ్చుకొనిరి. సంగ్రామమున మిత్రమండలి విజయము కొరకు మహమ్మదీయులు గావించిన ప్రబలసహాయము నకు, లాయడు బార్జి గారి వాగ్దానములే ముఖ్య కారణమని జెప్పవచ్చును. కాని యుద్ధము ముగిసి, మిత్రమండలికి విజయము గలిగి, సంధినియమముల నేర్పరుచునపుడు, లాయడుబార్జి గారి వాగ్దానములు గాలి కెగిరిపోయెను. మాండేటు పద్ధతి చేరుతో, ఎవరికి లోచినవిధమున వారు తుర్కీ భాగముల నన్నిటిని పంచుకొనిరి. సంధినియమములు మహమ్మదీయ ప్రపంచము నాశ్చర్య నిమిగ్నము గావించెను. భారతదేశపు మహమ్మదీయులును, హిందువులును, వాగ్దానభంగము జూచి, నిరాశాపూరితులయిరి.

బ్రిటిషు దేశాధికారులకు, తమ మనోభావములను భారతీయులు తేట తెల్లముగావించిరి. వీని నల్లంఘించుటచే, దేశమున జనించెడి విచారిత స్థితిని వారు స్పష్టముగ వివరించిరి. ఇంతియగాక, యూరపుఖండమునందలి మిత్రమండలి రాజ్యములకు, కిలాఫాత్ సంఘ ప్రతినిధులు స్వయముగ వెడలి సందర్శముల నన్నిటిని విన్నవించిరి. నయము ననుభయమునను, కార్యము సాధింపజూచిరి. సక్రమ ప్రయత్నముల నెన్ని జేసినను, ప్రాస్తు ఇటలీ ప్రభుత్వాధికారులయినను కొంతవరకు సానుభూతిజూపి గానిబ్రిటిషుమంత్రులుససేమిరాయనిరి. అన్ని మార్గములను తరచి చూచిన పిమ్మట, హిందూ దేశము సహాయ నిరాకరణ పద్ధతి నవలంబించినది. తుర్కీ విషయమై జేసిన అన్యాయమును దొలగించుటకు, దైవ ప్రేరితముగ మరియొక యవకాశము మిత్రమండలికి లభించెను. తుర్కీకి జెందిన త్రేసు స్మిర్నా భాగములను మిత్రమండలివారు గ్రీసుదేశమునకు కట్టిపెట్టిరి. గ్రీసుదేశమునకును మిత్రమండలికిని స్నేహము బాగుగనున్న దినములలో నీ పని గా వింపబడెను. గ్రీసుదేశము తన పని ముగియగనే, మిత్రమండలి హితమును నిరాకరించి, జర్మను పక్ష పాతీయగు కాన్స్టెంటినును రాజును తిరిగి రప్పించి మిత్రమండలి పక్షపాతీయగు వెనిజులాన్ ను సాగ నంపెను. విరుద్ధ వర్తనము జూపుచున్న గ్రీసున కితరుల దేశమును వశపరచుట పాడిగాదనియు, మహమ్మదీయులలో గలిగిన యశాంతిని బోద్రోలుట కీ యనుకూలావకాశము నయినను మిత్రమండలి వారుపయోగించెదరనియు, కొంద రూహించిరి. తిరిగి లాయడు బార్జి, కర్జను ప్రభువుగార్జడ్డుపడి, తరువాతావకాశమును జారవిడచిరి. అంతటితో మహమ్మదీయ ప్రపంచమున మితిలేని యాశాభంగము జనించెను. మిత్రమండలిని నమ్ముకొని

లాభములేదని, వారికి స్పష్టమయ్యెను. అటు పిమ్మట, విచారిత పరిస్థితులు కొన్ని ఏర్పడెను.

కాన్స్టాంటినోపిలు నగరమునందు మిత్రమండలి నెలకొల్పినకీలు బామ్మలవలన, ఏదనియు నెఱవేరకుండెను. పలుకుబడిగల తురుష్కజాతీయ వాడుల ప్రభుత్వము ఆంగ్లరాయందు నెలకొల్పు బడియుండెను. వారి ఎదుట, గ్రీకుల యాటలు సాగిరా లేదు. గ్రీకులు స్మిర్నా, త్రేసుభాగములను వశపరచుకొని పరిపాలింపజాలకబోయిరి. తురుష్క జాతీయవాడుల చేతులలో గ్రీకు సైన్యములు దెబ్బతినుచుండెను. మిత్రమండలి తలపెట్టిన కార్యమంతయు తలక్రిందులయ్యెను. కాన్స్టాంటినోపిలు ప్రభుత్వమువారికిని, జాతీయవాదుల ప్రభుత్వమువారికినిరాజీకుడిరెడినూ చనలుగాననయ్యెను. ఇంతియగాక, తుర్కీవారు బాల్కీవిక్కులలో చేతుల గలిపెడి సూచనలు గానవచ్చెను. ఇర్మియా, యందు తలపని తలంపుగ, బాల్కీవిసము వీర మేర్పరుచుకొనెను. ఆంగ్లేయులు తమ సైన్యములను వెనుకకు మరలించవలసివచ్చెను. ఇర్మియాలో బాటు, మహమ్మదీయ ప్రపంచమంతయు బాల్కీవిక్కులలో జేరెడి యుపద్రవము దాపరించినది. ఇది జరుగునేని, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున కింత కన్నను యుపద్రవకరమగు స్థితి యే ముందును? బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందలి హిందూదేశమున ప్రజలెల్లరును సహాయ నిరాకరణోద్యమమును చేపట్టుటయు, సామ్రాజ్యము వెలుపల మహమ్మదీయ ప్రపంచమంతయు బాల్కీవిసము మయమగుటయు, ఆంగ్ల ప్రముఖులెవరుచూచి యూరకుండగలరు? ఇంతకాలమునుండియు మూర్ఖపు పట్టుదలను చూపిన కర్జను ప్రభువు సయితము విషమి ప స్థితి తెరువొనినపుడు, తన యభిప్రాయమును మాన్పుకొనవలసివచ్చుచున్నది. ఆంగ్లేయుల స్వభావము నెరిగినవారెవరును, ఇందు కాశ్చర్యపడ నవసరము లేదు.

ఆంగ్లేయుడు తెగినదాక విగించెడి స్వభావము గలవాడు కాదు. ఆంగ్ల దేశ చారిత్రమును చదివిన వారి కెల్లరకును ఈవిషయ మనుభవైక వేద్యమే. ఎక్కడ కక్కడకు రాజీపడుటయే, ఆంగ్ల దేశీయుని ముఖ్యస్వభావము. అందుచేతనే, ఆంగ్ల దేశచారి త్రమునందు, ఇతరదేశములందువలె విప్లవములు గాన్నింపవు. ప్రత్యర్థి శక్తిని తరచిచూచుట, కాంగ్ల దేశీయుడు ముందుగ ప్రయత్నించును. ఆ శక్తి తనకు లొంగదని గ్రహించినచో, ఆంగ్లేయుడు సమాధానపడును. తాత్కాలికావసరముల కొరకు, పట్టుదల లేని పీరికి వారి నాంగ్లేయుడు జేరదీసినను, లోలోపల వారిపై నిరసన భావము జూపుచునే యుండును నిజమగు ధైర్య చాలురను, స్వతంత్రిని నమ్ముకొని పనిజేయువారిని, ఆంగ్లేయు డధికముగ గౌరవించును అట్టి వారి యెడ మొదట కోపము జూపినను, తుదకు వారి కోర్కెల నాతడు సంతస పూర్వకముగ సఫలము జేసితిరును. ఈసంగతిని మన మితవాద సోదరులు గ్రహింపవలయును. భారతీయులు ధర్మబద్ధమగు స్వయంసహాయోద్యమమును దృఢసంకల్పముతో కొనసాగించుచో, ఆంగ్లేయులు వారి ఆశయములను సఫలము గావింపక మానరు. ప్రస్తుత విషమ స్థితిని గుర్తించి, తురుష్కసమస్యను పరిష్కరించుటకు, లండను నగరమునందు సమావేశము నుకదానిని కూర్చు వలయునని, కర్జను ప్రభువు సూచింపగ, ఫ్రెంచిదేశపు మంత్రియగు బ్రయండు గారందు కత్యుత్సాహముతో సంగీకరించిరి. ఫ్రెబ్రవరి నెల 21 వ తేదిన ఈసమావేశము జరుగవచ్చునని, రూటరు డెలుపుచున్నాడు తురుష్క ప్రతినిధు లీసమావేశమునకు విచ్చేసెదరు. కా

స్తాంతు నోపిలు ప్రభుత్వమువారును, కమలా పాపాప్రభుత్వము వారును గలసి, తురుష్కప్రతి నిధులను నియమించి లండను సమావేశమునకు పంపెదరు. తుర్కీసంధి నిబంధనలు తప్పక మార్పు జేయబడునని, రూటరు అభిప్రాయ మిచ్చుచు న్నాడు. గ్రీకుల వశమందున్న భాగము, తుర్కీ నుల్తాను పరముజేయుట, ఇకముందాలోచించెడి ముఖ్యసూచనలలో నొకటియని, తెలియుచున్నది. లండను సమావేశమున, తుర్కీసంధి నియమ ములు మహమ్మదీయాభిప్రాయానుసారము గ మార్పుజెంది, కిలాఫాత్ సమస్య పరిష్కరింప బడిన యెడల, ప్రపంచమున చూతనయుగోక్షయ మారంభమయ్యెనని చెప్పవచ్చును.

కిలాఫాత్ సమస్య పరిష్కారమునకు హిందూదేశపు దృఢనిశ్చయమే కారణమయ్యెనని, అప్పుడు నిస్సందేహముగ జెప్పవచ్చును. నిరాయధులగు హిందూదేశ ప్రజలు, అఖండబలము గల విశ్రమంజలివారిని, కేవలము ధర్మారాధన ముచే లోబరిచికొని రని చరిత్రకారుడు లిఖింప గలడు. పశుబల మెంత విస్తారమయిన దయినను, ఆత్మబలమునకు గోబడక దప్పనని, ప్రపంచమునకు నిదర్శన మొక్కటి కండ్లయెదుట మెలగుచుండును. భారతీయులు వెనుకంజవేయ నిచో, పంజాబు సమస్యయు, స్వరాజ్యసమస్యయు ఈతరువనే పరిష్కరింప బడునని దృఢముగ నమ్మ వచ్చును. ప్రపంచమున కంతకును ఆత్మబలపు యాత్మోద్వేగ మపుడు గోచరించును. ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణమునకు నూతన సాధనము బయల్పడును. సైన్యములు, మారణ యంత్రసాధనములు, నౌకాదళము, వాయువిమానములు, శర ఘ్నులు, అగ్నిగోళములు మొదలగున వన్నియు, ప్రయోజన విరహితములగును. సత్య, అహింసా ధర్మముల మీదనే ప్రపంచశాంతి సాఖ్యము లాధారపడియుండును. ప్రపంచమున కట్టి సహార్థక చేకూరుటకు, హిందూదేశమే కారణభూతముగ నుండును. ఇంతవరకును నవనాగరికమునందు వెనుకబడి యున్నటుల నెంచబడిన హిందూదేశమే, మానవకోటి కంతకును నాగరికపు నిజలక్షణమును బోధింపగలుగును. ఇట్టి తుభధ్ధితి చేకూరునని దోచినపుడు, ఏ భారతీయు డుహ్వాగకుండును? ఏ భారతీయుడు తన సర్వస్వమును సమర్పించి, ప్రపంచోద్ధరణమునకు తోడ్పడకుండును? గాంధీ మహాత్ముని ప్రయత్నములు సఫలమయినగాని, ప్రపంచమునకు రక్షణోపాయములేదు. ఈ సంగతిని గుర్తించి, హిందూదేశపు ధర్మమును కనిపెట్టి, విలవాదులు అలివాదులను భేదములేక, ఎల్లరును తమ విధ్యుక్తధర్మమును నెఱవేర్చ బ్రార్థితులు.

హిందూదేశ స్వరాజ్యము

గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియా పత్రికలో నిటుల వ్రాసెను: "వైవిధ్యము గూర్చి నేను గుజరాతు భాషలో వ్రాసినపు నైక మనేకులదృష్టి నాకర్పించి యుండుట నాయదృష్ట మని భావించెదను. అది, మొదట దక్షిణాఫ్రికాలో ఇండియను ఒపీనియను పత్రికలో ప్రచురింపబడెను. లండనుండి దక్షిణాఫ్రికాకు వచ్చుచున్నపుడు నేను దానిని వ్రాసితిని. లండనులో పలువిధము లగు హైందవ ఆరాజక వాదులతో సంప్రతించి యుంటిని. వారి భైర్యము నాకు ఆశ్చర్యము గొలిపెను గాని, వారి పట్టుదల చెడుమార్గముల ద్రోక్కుచున్న దని కనుగొంటిని. హిందూదేశ మనుభవించెడి కష్టములకు దౌర్జన్య మొకప్రతికీయ గాదనియు, వేరొకప్రతి

కీయ యవసరమనియు, నేదలచితిని. దక్షిణాఫ్రికాలో సత్యాగ్రహోద్యమ మప్పటికి రెండు సంవత్సరముల ప్రాయము మాత్రము గలదై యుండెను. అయినను దానిని గూర్చి విశ్వాసముతో వ్రాయుటకు తగినంతగ మధ్యమ మభివృద్ధి జెందెను. దాని ననేకులు మెచ్చుకొనుటచే, పుస్తకయాపమున ప్రచురించితిని. హిందూదేశపుదృష్టి నది కొంత వరకు ఆకర్షింప గలిగెను. బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు దాని ప్రచారమును నిషేధించిరి. నేను దాని తర్జుమాను ఆంగ్ల స్నేహితులకు దెలియుట ప్రచురించితిని. పసిఫిల్లవాని చేతులలో నాపుస్తకము నుంచినను, అపాయము లేదని నా తలంపు. అది దౌర్జన్యస్థానమున త్యాగమును నెలకొల్పుచున్నది. పశుబలమును, ఆత్మబలముచే ప్రతిఘటింప జేయుచున్నది. దానిలో వ్రాసిన పదములలో ఒక్కపదము తప్పు మిగిలిన వేనిని నేను పసంహరించుకొనలేదు. అధునిక నాగరికము నది తీవ్రముగ ఖండించుచున్నది. ఇందువిషయమై అప్పటికన్న నా విశ్వాస మిప్పుడు బలపడినది. హిందూదేశ మాధునిక నాగరికమును వినర్థించుచో, లాభము గాంచునని నాయుద్దేశము. కాని, ఆగ్రంథములో సూచింపబడిన స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు నే నిపుడు దలపెట్టుట లేదు. హిందూదేశ మిందు కింకను సిద్ధముగా లేదని నాకు దెలియును. నే నిందుకు ప్రత్యేకముగ ప్రయత్నించుచున్నాను. కాని, ప్రజలు కోరికెడి పార్లమెంటరీ స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకే నే నందరితో గలసి ప్రయత్నించుచున్నాను. రయిల్లను, ఆన్సెట్రులను, ధ్వంసము జేయుటకు నే నిపుడు పూనలేదు. కాని, అవి లేకున్న నేను సంతసించెదను. బాలియొక్క వైతికాభివృద్ధికి ఏ మాత్రము తోడ్పడవు. లాకోట్ల నయినను, కాశ్యోతముగ ధ్వంసము జేయుటకు నేను పూనుకొనలేదు. అటులనే యంత్రములను పిల్లులను పాడు చేయుటకు నేను తలపెట్టుటలేదు. ఇది పాగుటకు ప్రజలిపుడు సంసిద్ధులైన దానికన్న ఎక్కుడు త్యాగమును, నిరాడంబర జీవితమును గనుబటుప వలయును. అహింసావ్రతమును కొనసాగించుటకు మాత్రమే ప్రయత్న మిపుడు చేయబడుచున్నది. పుస్తకములో జెప్పబడిన విధమున, ఈ ప్రయత్నము కొనసాగనందుల కెంతయు చింతించుచున్నాను. గ్రంథము ననుసరించి పని జరుగుచో, స్వరాజ్య మొక్కరోజులోనే సిద్ధించును. హిందూదేశము ప్రేమ సిద్ధాంతమును మతములో నొక భాగముగ నవలంబించి, రాజకీయవిషయములలో దానిని జొప్పించుచో, స్వరాజ్యము ఆసమయముండి ఒక్కమారు హిందూదేశముపై వ్రాలును. కాని, ఆస్థితి సంభవించుట కింకను కాలము చాల పట్టునని గ్రహించుటకు, నాకు కష్టమగుచున్నది. ప్రస్తుతోద్యమమును అవమానపరుచుటకు నాగ్రంథమునుండి అనేక వాక్యము లుదహరింపబడు చున్నవి. నాభావమును కొనసాగించుటకు నేను ఎత్తుల పన్ను చున్నటులను ప్రస్తుత కలవరము నుపయోగించుకొను చున్నటులను వ్రాయుచున్నాను. సత్యాగ్రహమున కింతకన్నను ఎక్కుడు దృఢత క్రిగలదని నేను జవాబిచ్చుచున్నాను. ఆగ్రంథమునందు దారిపక మెద్దియు లేదు. దానిలో సూచింపబడిన జీవితసిద్ధాంతములో కొంతభాగము ఆచరింపబడుచు నేయున్నది. దానిసంతను ఆచరించినను, ఉపద్రవ మేమియు వాటిల్లదు. కాని, దేశమునెదుట నున్న సారాంశమునకు సంబంధింపని వాక్యములను నాపుస్తకమునుండి ఎత్తిచూపుచు, ప్రజలను బెదురగొట్టుట మాత్రము న్యాయముగాదు."

సహాయనిరాకరణము : వైతిక ప్రయోజనము
శాంతిని కేతనమునుండి ద్విజేంద్రనాథ బాగూడు గారు గాంధీ మహాత్ముని కిటుల వ్రాసిరి: "ఆంగ్లేయ స్నేహితు లొకరు వైవిధ్యము మీకు వ్రాసిన లేఖను మిగుల కుతూహలముతో చదివియుంటిని. తామవలంబించెడి పద్ధతులు, ప్రతి వ్యక్తియు మనోవాక్యాదు కర్మలందు స్వార్థరహితు డయినగాని, స్వరాజ్యమును శాంతముగ చేకూర్చ జాల వని, ఆతనివాదము. స్వార్థరహిత్యము, పొరుగువారిని ప్రేమించునటుల జేయుననియు, స్వరాజ్యగమ్యస్థానము జేరుట కప్పుడు ఏలగు ననియు, సూచింపబడినది. స్వార్థరహిత్యమును పదమునకు నిజార్థమును గ్రహించుట యావశ్యకము. తనవ్యక్తిత్వమును మరచిపోయెడి డెత్తుప్రస్థితి సంభవించుటయే, దీనిభావము. నేను అనునది మాసిపోవదుగాని, అది ముందుకురాదు. చతురుడగు సంగీతశాస్త్రజ్ఞుడు స్వరములతో బాధ పడకనే గానము జేయగలుగును. కాని పాడునపు డంతయు, స్వరములు లాతని మనోవిధియందు సంచరింపకబోవు. ఆదర్శపురుషుని, వీనితో పోల్చవచ్చును. సంగీతగాయకునినుండి, సంగీత మప్రయత్నముగ నెటుల ప్రవహించునో, ఆదర్శపురుషుని ప్రేమయు అప్రయత్నముగ నెటులనే ప్రవహించును. స్వార్థరహిత మను పదమునకు భావమెద్దియో గ్రహించిన పిమ్మట, సహాయనిరాకరణ విధాన మెంత స్వభావసిద్ధ మయినదో, పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము జెందుట కది ఎటుల ముఖ్యసాధనమో, సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. గాయకులు, మున్ముందుగ శిక్షనుబొంది, అనేకకష్టములను దాటవలయును. పరిపూర్ణత్వము జెందువరకు, ఆతను ఒంటరిగనో తన ప్రయత్నలకు విఘాతము గలుగని ప్రదేశముననో జేరిసంగీతకళ నభ్యసించుచుండును. ఇటులనే, సహాయనిరాకరణావలంబులు గూడ, హానికరము లగు శక్తులనుండి తప్పించుకొని తిరిగినగాని, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము బడయజాలరు."

నికనార్తలు

దక్షిణాయండియా వైశ్యసంఘము :
శ్రీక.బ. బాక్సా ఆచార్యుల కృతిగాని క.సి.సి.బి.బి. కిల్పకనందరి జకారావాగురి తోటలో జనవరి 30 తేదీ ఆదివారమున సమావేశమయ్యెదరు.
రామమోహనసభ. — వైశ్యసంఘము, గుంటూరు (కొంకణి దక్క మొదలిదిలో బ్రహ్మ కి బంధుగోపం గ్రామీ నాథ శనివారం, ఆదివారం (29-30 తేదీలు) పాఠం. ఆ మాత్రముగ గర్వభంగము సీతావారణము పాఠభాగము జేయు ౨౦ తేదీ.
మద్రాసు రాజధాని పోస్టుమెనులసంఘము: — వైశ్యసంఘ యాత్రకృత్యమునకేమి తరమానందవాడు శ్రీ బాదానునత్రమునందు 30 తేదీ ఆదివారంపాఠం. ౨౦ గంటలకు జరుగును. రామరాధుల దండకర్కడ జనరణ గారి నుండి విషయముగురింప నత్యులాలోచించెదరు. ౨౦ తేదీ రాజాధరానాథ వచ్చెదరు.
స్వామి ధర్మనాథ రాయగారి హిందీపాఠ వ్యాసము: — ఈ నెల 30 తేదీ ఆదివారమున ఈ యంశము 5-30 గంటలకు సంతకమైనను ప్రజల కాలుబాటుకోర్డులో ఉన్న వరమానందవాడు తోటావాడు గారిసత్రమునందు స్వామి గారు "భర్తృహ" ను గూర్చి హిందీ భాషయందు వివరించెదరు ౨1 తేదీ మాత పార్యణిక మిత్రుల డి కార్యకర్త తెలియజరుచును.
దేశీయ ప్రార్థన సమాజము: — రత్న(ఆదివారము) ఆగలోదయమున పెరల్వాడలో రాధాబాబాయర్ శిధి 15 నెల మాసార్ధకృపామున ఉపాసంగీర్తనము గాదించుదును. ఉదయము 7 o'clock ప్రార్థనసభ జరుగును. ఆయత్తా వ్యాస వైశ్య 8 1/2 o'clock తుడకాములో ప్రార్థనము జేయు ౨౨ తేదీ ౨౨ నెల ప్రార్థన సభకు కేవల సాత్రములో విద్యాభ్యాసకోసార్ధక క:గతి సమావేశమగును: — ముది కృత్యము.

చెన్నపురి యువజనసారస్వత సంఘము:-

చెన్నపురి యువజనసారస్వత సంఘము:-

కృష్ణానందల తృతీయ బ్రాహ్మణేతర సభ,

చెన్నపురి:- ఈ సభ యాదికరణ ప్రయోజనముగా 2-2-21 తేదీకి బహుళ శివరాత్రి యజ్ఞమును వల్ల 2-2-21 తేదీకి మార్చబడినది. 1 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు సభ జరిగెను. 12 వేల మంది హాజరును ఉత్తమ పండితుల సారముగా నిర్వహించారు. సమితిలో అన్ని వర్గాల యూత్తులు యువకులు భాగస్వామ్యముగా చేయబడుచు, చెన్నపురి నడిబండపై రైల్వే స్టేషనుకు కంకరకోడ్డు మీద కిక్కురే దూరమందు గలదు. సభ్యులకు తీసికొని వెళ్ళుటకు గుడిచాడ రైల్వే స్టేషను వద్ద ఆ సమితి బండ్లు సిద్ధపరచబడును. 46 గంటలపాటు మా మాటలను విన్నవలయును. ఇంకను ఎద్దులబండ్లు కూడ గలవు. బ్రాహ్మణేతర వాంఛించువారు ముందుగాను ముందుగాను సభకు వచ్చుట.

చెన్నపురి జీవహంసానివారక సంఘపు

జంతు ప్రదర్శనము:- ఈ ప్రదర్శనమున కిడిదివారు 3 వారముల నిండు కంకరల సంఘమువారు మాకు బ్రాయము వ్వారు. ఏ. నై. కి కాంబెయిగాడు. బిస్మిలు టి. సదాశివయ్య గారు. సి. సి. రామస్వామి అయ్యగారు. జి. జి. చలి ప్పనగారు. ఏ. సి. లాజోగారు. ఏ. దల్లియం బాప్తిస్టిజనగాడు యన్. శ్రీనివాసయ్యగారు. వి. యల్. యెతిరాజుగారు. జనాభ్యుదయము నేటుగాడు, రావుసాహెబు, యన్. వలయాశంకర్ గారు. జి. కే. యోమడగారు, అంబేద్కర్ బియాం దాగారు. యం. యలపాం నేటుగాడు. యన్. రంగస్వామి అయ్యగారు. యం. సి. మధురైపిళ్ళ (2 కెండిగిన్నెలు) భద్రా చలం రాజుగారు (12 కెండి సామానులు) రావుసాహెబుగారు. జి. అయ్యప్పచెట్టిగారు (1 కెండిగిన్నె) టి. ఆర్. టాకడ అండుగన్న (1 బాబా) గోమలదాసు గోవర్ధనదాసుగారు (1 కెండిగిన్నె) బాసావరయ్య చెట్టిగారు (1 కెండిగిన్నె) జి. నులబాబయ్య మొదలయ్యారు. జి. యల్. సతేష్ మొదలయ్యారు (1 కెండిగిన్నె) జి. యన్. మనసామి మొదలయ్యారు (1 కెండిగిన్నె) నుగుల నిలాశంకరదాసు (1 కెండిగిన్నె) తాడు గోవిందాను కృష్ణదాసుగారు (1 కెండిగిన్నెలు, 1 కెండి పల్లెటవసు).

పాకీబాండ్ల సంఘము:-

పాకీబాండ్ల సంఘము:- పాకీబాండ్ల సంఘపు అధ్యక్షుడు డా. గాడిచెల్ల నాగేశ్వరయ్యరావు గారిట్లు బ్రాయము చేసిరి:- 27 వ తేదీ సాయంత్రము పాకీబాండ్లను మునిసిపాలిటీ వారమున హైకోర్టుకు యెదురుగొనవచ్చు నముద్రపు టొడ్డులనుగూడె. మాలో కొందరకు పోయి కమ్మి వనరుని, (పాకీబాండ్లను చూచి చూడలాడి యంటిమి అప్పుడు జరిగి కంకరల సభలో చెప్పితిమి. పాకీబాండ్లను తగిలొనిరి వచ్చి బోలె వారి యబ్బులును తీర్చవచ్చున పాకీబాండ్ల అభిమానముతో చెప్పి. మేము వాడమాటలాడు కొనుచుండ దాక్కుర రాసుకొందరావువచ్చి ఒక నలసాచెప్పెను. కొన్నియు అయిదుగురు పాకీబాండ్ల ఇబ్బందులు తీరుటకు రైల్వే స్టేషను దలచిరి. అది అంతా మునిసిపలు కాన్సిలలోనే జరుగును. పాకీబాండ్లను తెంపి వేలలో చేరవయెదల. వారికి అభివృద్ధిలగునట్లు సభలో చెప్పింపిరి నిర్ణయించుకొనెను. వెంటచురుకు చెట్టిగాడు తెలుగులోను, బాగుసారావుగారు ఆరవతలో మాటలాడిరి. వాడు జరిగి చేరవయెదలని ఉత్తమానముల కోరిరి. చేయవలసిన ఉత్తమి యింకయు, వారు ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీలోను చేయవలెను. పాకీబాండ్లను పది మానివేసిన రోజులకు తీరమియ్యవలయునని కోరిరి. అందు విషయమై కష్టమందెదమి చాలా తెలిపిరి. చెన్నపురి సాయంత్రములకు వరకు పాకీబాండ్ల తొట్టు రుదుతులు మానవలెను. జారందం పొవతు చేసివలెనుననే యిందెరి. అందు చేరి కాన్సిలరేషను వారి మాత్రము దానికి కట్టుబడిదెదమి తెలుసు. పాకీబాండ్లను బట్టి అనిచేయటం కారంభించిరి. కాని కాన్సిలరులు కొందరు యూగోని చేసివేయటంతో తిక్క తీరి పోయెను.

భారతదేశము-దేశభావలు

అను విషయమునుగూర్చి నిన్నటిసాయంత్రమున వై. ఎం. సి. ఏ భవనమున డాక్టరు వార్యూరుగా రువస్యసించుచు ఇట్లు నడిపిరి:- భారతదేశమునందు భావలు వెల్లగులవు. వాటి యుత్పత్తి, అభివృద్ధి, వానివలన గల్గిన లాభములు వర్ణనాతీతములు. ఈ భావలు విజృంభించుటచే తమిళ, ఆంధ్ర, ఉర్దూ వంగీయ పారశీక వాఙ్మయములు బయలుదేరినవి. దేశమునకంతయు అయ్యచి మహాకార మొనర్చినవి. ఇదిగాక ఇంకను భారతదేశమున ప్రాచీనములగు లేనిభావలను ప్రజలు అక్షులొంది ముట్టాడుచున్నారు. క్రీస్తు పుట్టక పూర్వము 4 వ శతాబ్దమునందు గీర్వాణభావ (సంస్కృతము) చాల ప్రబలముగ నుండెను. భరతఖండమందంతయు సంస్కృతమే వాడబడుచుండెడిది. క్రీస్తు పుట్టిన పిదప మొదటిశతాబ్దమునందు (ఎ.డి. మొదటి శతాబ్దము) సంస్కృతమునే విద్యుగ నేర్చుకొనిరి. దాని వలన ప్రజలకు సర్వసంస్కారములు గల్గినవి. (కల్పర) సంస్కృతమే కాక ఆకాలమున పాలీ, ప్రాకృతభాషలుగూడ వాడుకలో నుండెను. మహ్యుడు ఘటిని కాలమునందు పారశీకము రాజభాషగ పరిణమించెను. వ్యాసుభాషములయందు గూడ పారశీకమే వాడబడుచుండెను. ఇప్పుడు ఆంగ్లేయభాష ప్రబలుచున్నది. ప్రపథమమున పాథులు జయములు దేశభావలను వాడుటకు ప్రారంభించిరి. కాని సంస్కృతభాష ప్రాబల్యము ఎక్కువగ నుండుటచే క్రమేణా ఆభాషలు క్షీణించబోవుచు. ఇది యుంగాక ఆదేశభావలకు ఒక సాదృశ్యము, ఆదర్శముగ లేకుండెను మరియు మాటిమాటికి భావలు మారుకొందుచుండెను. అద్దానంజేసి ఏవో ఒక ప్రత్యేకవిధానము, రూపముగల భాషను ప్రజలు అవలంబించ వలకుండెరి. కైలి, శబ్దోచ్ఛారణ, శబ్ద మంజరియందును ఎన్నియో మార్పులు గావించబడినవి. ఆ కాలమునందు యూరపునందు గూడ దేశభాషలు ఇకెన్నీయందుండెను. ల్యాటిన్ భాష విశ్వవిద్యాలయపు భాషగ నుండెను. విద్యాధికులు ల్యాటిన్ భాషనే వాడుచుండెరి. క్రమముగ ఇతరభాషలు ప్రబలి ప్రముఖతను వహించి ల్యాటిన్ భాషకు లోలోదలము లొసగినవి. 19 వ శతాబ్దమునగూడ ఇండియాలో చాలకాలము దేశభాషయందు ప్రజలు దృష్టిని నిగిడించలేదు. ఉపేక్ష జేసిరి. పిదప భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రము ననుసరించి దేశభాషలను ప్రజలు అభివృద్ధి చేయ బూనుకొనిరి. ముఖ్యముగ వంగీయ, ఉర్దూ, హిందీ, మహారాష్ట్రీయ. తమిళము, ఆంధ్రము, మలయాళము భాషలు తీవ్రముగ ప్రచారములో నున్నయవి. భారతదేశభాషయందును భారతీయముని జనుముగ వాంఛించిరేని తమ దేశభాషలను అభివృద్ధి చేయ వలయును. జనసామాన్య మందరును దేశభాషలను వాడునటుల జేయవలయును. సార్వజనకవిద్య లేనిదే (యూనివర్సల్ ఎడ్యుకేషన్) అర్థికమోక్షము కలుగజాలదు. భారతదేశమునకు స్వసంపాదనము గూడ దేశభాషలమీదనే ఆధారపడియున్నది. కాన దేశభాషలను జనసామాన్యము ప్రబలముగ్రహించి నేర్చుకొనవలయును. లేనిచో స్వరాజ్యము దూరమగును. భారతదేశపు పుత్రులందరును విద్య నేర్చినగాని భారతదేశము అగ్రస్థాన ముంజరించ జాలదు. దీనికంతకును దేశభాషలను అభివృద్ధి చేయుట అత్యంత క్రవ్యము దేశభాషలను అభివృద్ధి చేయుటకు వ్యాకరణము, శబ్దమంజరి, పదజాలము ఒకేవిధముగ నుండవలయును. (ఒకాచ్యులీ, స్పెల్లింగు, గ్రామర్ యూనిఫారముగ నుండవలయును) కొన్ని భవనగ్రంథములను వ్రాయవలయును. దేశభాషలను అభివృద్ధి చేయుటలో ప్రాచీన వాఙ్మయమును నశింపజేయరాదు. దానిని మరచరాదు. మనము క్రొత్తకేయు మార్పులు, అభివృద్ధియు ప్రాచీనవాఙ్మయమునై ఆధారపడి యుండవలయును. ప్రాచీనవాఙ్మయమే మనకు మార్గదర్శకముగ నుండవలయును. లేనిచో మనము అభివృద్ధి చేయు దేశభాషలో ఆ యందము, చతుర్మూర్తము, ఆహానము, ఉండజాలవు. పాథమికవిద్యను దేశభాషలయందే గణపవలయునని వ్యక్తీకరించిరి. దీనికి జవాబు, చినాదేశములను సాదృశ్యముగ వ్రాసెను.

గోదావరితీర్థమున (తృతీయ కంచము మహాజనసభ):-

అంతాపురమున ఫి బకరి 1-2 తారీఖులందు జరిగె 10 గంటల నుండి ఒకావలపాద్యుర రఘుపతి తింకటరత్నము వాయెను. యే. యెమ్. యల్. సి. గారి అధ్యక్షతన జరిగెను.

ఒక నవరస:-

19-1-1921 తేదీన అధికారియైన డా. గాడిచెల్ల అంధ్రవిద్యాలయంలో అంధ్రోత్సవమునకు యజమానిగా నుండి సమన్వయితునిగా పాల్గొనిరి. జయంతిపురమువరకు అను భాగ్య యెడల పారపాటున సమన్వయితునిగానుండి జయపురమువరకు అని నుండిరి. జయంతిపురముగాని జయపురముగాను.

మొయిలు స్త్రీ మరు:-

18 వ తేదీ ఇంగ్లీషు కలహాతో వార్తా-ద మొయిలు స్త్రీ మరు 28 వ తేదీ నుండి అంతాపురము వరకు. సర్ కాబిర్లు పలుకు వంజరులు, 5 రోడ్ల బు కాకాదంతులు జరిగెను కాంసాపాటుగాడు, యాస్త్రిమకు లో చెప్పిరి.

బి. పి. వాడియాకు బహిరంగ లేఖ.

అయ్యా, మీరివివరలో కార్మికలపక్షమున విశేషము క్రమపడి యున్నాడు. దానికి లోకమంతయు మెచ్చుకొన్నది. కాని, మొన్న మీరు బక్సింగుమాము బిల్లు పనివారల విషయములను పరిష్కారముచేసిన విధము చూడగ అందరికిని మిగుల ఆశ్చర్యము తోచుచున్నది. మీ రి విషయమై ప్రజలకు కొంత వివరించి జవాబు చెప్పవలసిన బాధ్యత మీయందు గలదు. ఇకముందు కార్మికసంఘములలో కార్మికులే తప్ప నింక నితరులేవరును సభ్యులుగ నుండగూడదనియు, వారే తత్సంఘములను నడపుటకు వాడుకులుగను కార్యనిర్వాహక లుగను ఉండవలెననియు, మీరు, కొన్ని విషయముల నేర్పరచి తిరట. అనియమములను వారిచే నంగీకరింపజేసిరట. కనుక, కార్మికసంఘము లీనియమములకు బద్ధులుకావలెనట గద. ఈ సందర్భములో నే నొకప్రశ్న నడిగెదను. తమరు కార్మికులు గాకపోయినను, మీరింతకాలము నుండియు తత్సంఘముల కధిపతులుగ నున్నందున కలిగినవస్త్ర మేమి? నవ్వుము లేకపోగా. మీరధిపతులుగ నున్నందుననే వారి కెంతయో మేలకలిగెనుగద! బిన్నీకం వెసివారికిని మద్రాసు కార్మికులకును గల చిట్కలను పరిష్కారముచేసిన శ్రీ విసంతుక్కుగారును, తాకూర్ దాన్ గారును కార్మికులు కాదుగద! కార్మికులుగాని మీబోటివారు కార్మికులను నడిపింపకపోయినచో వారిగతి మరింత యధోగతి యయ్యెడిదిగద! మీ రివిధముగ చేసినందున కార్మికులలో ప్రచండమగు అశాంతి ప్రబలియున్నదని తమరుంగరుకాబోలు. ఎట్లయినను, వారు వాయకులగు తమవలు కాలించి తిరిగి పనిలోచేరయ్యుండెరి. తప్పు కార్మికులచే యైనచో మీ రిదివరకే వారి నేల పనిలోనికి పంపించి యుండలేదు. మీ కార్మికులు తప్పుచేయినచో, నిష్కారణముగ పదమొగ్గురను కంపెనీవారు పనిలోనుంచి తొలగించినను, దాని కేమియు న మా ధా న ము ను గయింకనకుండ తిరిగి మీ పనివారల నేల పనిలోనికి పంపించితిరి? పనివారలను నియమించుటకును తొలగించుటకును కంపెనీవారి కధికారము గలదని మీరు తమకచెప్ప నక్కరలేదే! అనిగాక, పనివారలను వెడల గొట్టినకాలములో వారికి రావలసినతీరముల గతి యేమి? మీమీద కేసు వచ్చినందునల్ల మీ రింత యతైర్యపడి వెనుకకు పోతిరని నే ననుకొనను. ఏలననగ, నిది సర్వజనులకు కావలసిన విషయము. ఈ విషయమై యెన్నియొక్కట్టులు వచ్చినను, ఎంతశాగము చేయవలసినవచ్చినను మనబోటివారు వెనుకకు, జంకమాడదు.

కార్మికసంఘములలో బయటివా రెవరును సభ్యులుగ నుండగూడదనియు, బయటివారి నెన్నుకొనుటకు కార్మికులకు హక్కులేదనియు తమరేల నియామకము గావించితిరి? కార్మికులకు బజటివారి సహాయ ముండితీరవలెనని కర్నూల్ ఖెడ్జి పుడేగారే చెప్పియుండగ, ఇక మీ మాటలో మే మెక్కువ నమ్మక ముంపజాలము.

తమ రిచ్చును సీమకుబోవుచున్నారగాన, తమరు తిరిగి నురక్షితముగ స్వ దేశమునకు చేరుదురుగాక! మీరు లేనికాలములో కల్యాణ నుండరము మొదలి యారగారిబోటివా రెవరో, కార్మికసంఘముల కధ్యక్షులుగ నుండి వానిని నడపుదురుగాక! మీరింతకాలమునుండియు కార్మికులకు వ్యవహారముచేసినను, తుదకు మీరు గవర్న మెంటువారి వైపునకును, పెట్టుబడిదార్లవైపునకును తిరిగిపోవుట కోవనీయము.

ఇదిగాక, కంపెనీ యేజెంటు అప్పుడప్పుడు వచ్చి కార్మిక సంఘములను తనిఖీచేయుచు, వారిని మందలించుచుండవలసినదనికూడ తమరు నెలవిచ్చిరి. ఈ విధముగ పనిచేసినచో కార్మికసంఘములు త్వరలోనే యంతరింపగలవు. ఈవిషయమై కార్మికుల విదివరకే చాల ఆతురపడుచుండిరి. ఈ వివరముల నన్నిటిని వివరించి, మాకు త్వరలో జవాబిత్తురుగాక.

(సం) వి. యల్. కాత్రి.

కాకా మునిసిపాలిటీ:- మే నెల 18 తేదీనుండి కాకా మునిసిపాలిటీ యందు 54 గురు కాన్సిలర్లు డ్యుడెదరు. అందు ఎక్కుకొనబడు సభ్యుల సంఖ్య 48. అందుండిని నందుకొని వరుగాడు కాన్సిలర్లుగా నియమించెదరు. ఎన్నికలకై తట్టుముఖుండెయింకగ నిధి జరింపబడును. వర్తకసంఘములకూ ఇద్దరై ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనెదరు అని సింజుకొనినవరుగాడు ప్రకటించుచున్నాడు.

ఒక ప్రమాదము:- 91 వ కంబాలి రైజమెంటుకు చేరిన రెవెన్యూ ఇల్లిండు వర్తగాడు మోటారు వైకిలవైకమ్మయిండగ ఒకబండిలో డిక్టేటరుగొనుటచే రిలజిగితను. నీడు 20 వ తేదీ రైద్యకాలముందు మరణించెరి.

ప్రజాసాక్షకులు:— 15-వ జనవరిలో అంతరించిపోయిన వారములో ప్రజల 2502 మంది సోకిరి. అందు 288 మంది మరణించిరి. ఏదో రాష్ట్రములో ఎంతమందికి యానాశ్చర్యము సోకిరిని యాక్రింది కట్టికట్లు దిశయనును బొంబాయి కాని భావి 187, పన్నులు 685, విహార దొంగు 298, నాయకుల రాష్ట్రములు 499, వంశాలు 8, బాహ్య 122, మధ్యకరణములు 17, మేములు 204, మైదరాబాదు 89.

Apply to:—
F. E. Vaid Esq, Branch Secretary
Oriental Assurance Building,
Post Box No. 8, Madras.

The Paris Conference.

German Reparations.

Turkish Treaty Modification Proposals.

(REUTER'S.)

LONDON, January 26.
PARIS—Reuter is informed that the agreement reached by the military experts, is in the nature of a compromise. It provides in general that the Germans must carry out all disarmament provisions and hand over everything by the 1st July, while two-thirds must be completed by the 15th March. The question of various volunteer formations will not be dealt with separately, but Germany will be acquainted, when the Supreme Council give a decision, either by protocol or by note.

The Paris Conference to-day discussed the reparations question. M. Deumer, the French Minister of Finance, read a long statement, the contents of which were not divulged.

Mr. Lloyd George lunched with M. Briand and discussed the reparations with him. A later message states that M. Deumer's statement dealt principally with Germany's debt to France. M. Deumer pointed out that the French Budget for 1921 provides for 16,000 million Francs for the reconstruction of the devastated regions, and the payment of war pensions which must be recovered from Germany, in order to restore financial equilibrium. Mr. Lloyd George appeared to be greatly interested in the statement and frequently questioned M. Deumer.

BERLIN—A communique on reparations, shows that Germany is in agreement with the Allied scheme of quinquennial instalments, but desires that discussions for settling the total debt should be held as soon as possible, instead of at the expiration of five years.

A communique issued this afternoon states that the Conference has decided to grant immediate legal recognition to Estonia and Latvia. The question of the recognition of Lithuania is viewed sympathetically, but a decision has been deferred pending settlement of the Vilna question by the League of Nations. The Conference is entirely in favour of the legal recognition of Georgia if she prefers the request. The Conference will reach a decision on the military experts' report to-morrow.

"Treaty will be Modified".

The appointment by the Conference of an Austrian Committee is hailed in London with lively satisfaction. It is regarded as likely to lead to speedy settlement of one of the most pressing problems of the day, since the Commissioners have already covered much ground. It is understood that the Committee have been requested to tackle the task on the broadest basis, and not to omit Austria's neighbour from their calculations. With regard to Greece, although the delegates unanimously desired to maintain the status quo, it was decided not to recognise Constantine, but to deal only with his Government.

Certain experts are in favour of a simple solution of Austria's finances by handing them over to the League of Nations.

In consequence of several recently changed factors, the Turkish policy presents a possibility of variation, and it is now practically certain that the Turkish Treaty will be modified. One prominent proposal, which is a topic of supreme importance, is the transformation of the Greek zone of occupation to a zone of economic interest, under the sovereignty of the Sultan and the removal of Greek troops. The question of reparations comes up for discussion to-day.

Overseas Trade Department.

Report on German Affairs.

LONDON, January 27.

Apropos of Paris discussions, the department of the overseas trade has published a report on industrial and economic situation in Germany. The report which is prepared by Mr. Thelwell, Commercial Secretary to the British Embassy at Berlin bears striking evidence of improvements in all departments of life with the exception of state finance. Mr. Thelwell, however, expresses opinion that the danger of bankruptcy is not likely to materialise. The report pays tribute to the characteristic skill with which the industrialists have not only survived most trying times, but made good business out of them, and paid substantial dividends. The principal feature of last year's industrial activity were co-operation with foreign groups and combines within country, particularly of iron, steel, coal and chemicals.

Shipping Conference.

Maritime Labour.

LONDON, January 26.

BRUSSELS.—At the International Shipping Conference, the President, Mr. Albert Thomas, who is Director of the International Labour Office of the League of Nations, in the course of a speech, emphasised the necessity of reaching an agreement for all sea workers. Mercantile officers, he declared, should share the benefits obtained from it, and if the Conference succeeded in settling the main lines of maritime labour, an agreement based thereon should be arranged as soon as possible, by all nations, in the form of joint conventions and laws.

Shipbuilding Business.

LONDON, January 27.

The sale of four hundred German ships by the Government has also helped to kill the new shipbuilding business and not a single new order has been received for 1921. Shipbuilders are submitting to the Government that three hundred thousand tons of shipping still due from Germany are not wanted in Great Britain.

Empire Chamber of Commerce.

LONDON, January 26.

NEW YORK—A British Empire Chamber of Commerce in the United States has been constituted and an Advisory Committee has been appointed. The charter has already been obtained. All Dominions will be represented in the new institution, which will start work immediately, and it hopes that branches will be established throughout the United States.

The Irish Situation.

General Strickland's Notions.

Republican President

(REUTER'S.)

LONDON, January 26.

General Strickland's view that ambushes are failing is confirmed by the fiasco of an attack on a police-lorry near the Law courts in Dublin last night. Bombs were thrown, which fell behind the car. The fusillade by a group on the quayside was without effect. Another police-lorry across the river intervened and threw a volley into the fleeing civilians a number of whom are believed to have been killed and several badly wounded. The bodies were immediately carried into the labyrinth of court lanes adjoining the quay. Both lorries returned to the depot scatheless.

De Valera.

LONDON, January 26.

PHILADELPHIA.—The actual method of De Valera's return from America is, in all probability, explained by the story in the newspapers, which declares that the Captain of the cargo boat, just returned from England has identified De Valera's photo as that of a stoker employed on the last voyage to England, who deserted on the 10th December, while the ship was lying in London harbour.

Limerick Eunio Road.

LONDON, January 27.

The Military have commandeered number of labourers and others to repair the main Limerick Eunio Road, which was damaged by the Sinn Feiners.

Crisis in Persia.

The Bolshevik Menace.

LONDON, January 21.

A Times message from Baghdad states that Nusrat-ed-Dowleh, having returned from Europe, has gone to Teheran to awaken the Persians to the danger threatening from Bolshevism. It is possible that quite apart from the Anglo-Persian Agreement some force may be organised to offer resistance.

Apparently the Shiah cities of Irak now appreciate the menace and are turning from anti-British activities and have begun to sound an anti-Bolshevik note.—C and M. Gazette.

Conditions in Mesopotamia.

British Garrison

LONDON, January 27.

It is officially announced that conditions in Mesopotamia have greatly improved. All revolting tribes have submitted to the British garrison and surrendered large numbers of arms. Nearly the whole country is now quiescent. In view of improved situation, it will be possible to send away the Indian divisions which reinforced the garrison at the beginning of the Autumn. Such progress have already been made with evacuation that it is expected, that the whole of the additional troops will be withdrawn by end of March, and it is even possible that by then, the garrison itself will be substantially reduced.

Oil for the Empire.

Canadian Resources

LONDON, January 26.

A telegram from Ottawa states that the Government are considering a plan for the nationalisation of the new oil fields in the Mackenzie River region, which are regarded as most extensive, although transportation is admittedly the most serious problem.

Mr. George Howells, in the course of a paper read before the Colonial Institute in London, urged the necessity for exploring the recesses of the Empire in order to guarantee future supplies of oil from British lands. He declared that systematic exploration was being undertaken in Canada and discoveries had been made at the Mackenzie river, suggesting one of greatest oilfields in the world. Transport difficulties could be surmounted by a pipe-line running across the Yukon, through Alaska, to the Pacific, where an important oil port was contemplated.

British Home-Grown Wheat.

LONDON, January 27.

The Food Controller announces that the restrictions on the price of British Home grown wheat are withdrawn, and free import of foreign wheat by private traders is permitted.

(Associated Press.)

A Railway Accident.

An Andhra Killed.

POONA, January 28.

The Southern Mahratta mail train which reaches Poona about 10 p.m. every night on Wednesday night dashed into a tanga at Loni side level crossing, killing a Telegu Government pensioner named Bhuraya Narain and seriously injuring two other men. The train was stopped and the injured men were picked up and brought into Poona where they were sent to the Sasson Hospital. One injured man who was the brother of Bhuraya Narain died next day. The young son of the latter who was in the tanga at the time and was pitched out by force of impact escaped without injury. The accident is attributed to deceased trying to drive his tanga across the level crossing just as the gatekeeper had closed the opposite wings of the gate to those by which he got on the line.

Jam Sabe of Navanagar.

Return from League of Nations.

BOMBAY, January 28.

The Jam Sabe of Navanagar, who was India's representative at the meetings of the Assembly of the League of Nations at Geneva returned to Bombay by the mail steamer Narkunda this morning.

The Chief Scout.

Reception in Bombay.

(ASSOCIATED PRESS)

BOMBAY, January 28.

Lieutenant-General Sir Robert Baden-Powell, the world's Chief Scout, who is paying a visit to India on the special invitation of the Viceroy, for the purpose of reorganising the Scout movement in India, accompanied by Lady Baden-Powell, arrived in Bombay this morning by the mail steamer s.s. Narkunda. They landed at the Apollo Bunder and were received, by the A. D. C. to H. E. the Governor, Mr. Seddon, Executive Council Member, and the officers of the Boy Scouts and Girl Guides.

On landing the Chief Scout inspected the guard of honour provided by about 500 boys and girls and afterwards motored to Government House.

At the reception of Sir Robert Baden-Powell this morning the Boy Scouts and Girl Guides numbered 500 representing about a dozen units. An interesting feature of the muster of the Scouts and Girl Guides was the large attendance of Indian Boy Scouts and Indian Girl Guides. The inspection lasted about an hour, at the end of which enthusiastic cheers were given to the Chief Scout and Lady Baden-Powell.

Speech in Bombay.

BOMBAY, January 28.

Sir Robert Baden Powell delivered an address on The Scouts Movement to a large gathering this evening when H. E. Sir George Lloyd presided. Sir Baden Powell, in the course of his lecture referred to the disparaging remarks he had made many years ago against the people of India as well as of Africa in his books which Chief Scouts attention was drawn in this morning's Bombay Chronicle. "Sir Robert Baden Powell said.—I spoke badly of your people some very many years ago as one was apt to speak in a heated moment. The book is out of print. I hope the past will be forgotten. Anyhow, it has injured the feeling of any one I want to apologise. My feelings to-day is one of brotherly sympathy and that is why I and my wife have come so far away to this country. I know Indians want to make this movement. (Boy Scout movement) one of the national movements. You can make this a mixed movement or a separate movement for Indians only. It is neither a military nor a religious movement, but a purely voluntary effort and can be modified to suit local conditions and psychology of the people. It does not make machines of men, but attempts at bringing out manliness and all the good qualities in the young men. Speaking on the meeting of the world's scout in London, he said that it was a wonderful gathering of twenty six nationalities at which the most splendid spirit of brotherhood was exhibited. He hoped India would be represented at the next such meeting.

At the conclusion His Excellency the Governor moved a formal vote of thanks to Sir Robert and Lady Baden Powell who were cheered as they left the hall.

A Nagpur Meeting.

NAGPUR, January 28.

At a public meeting held this evening in the Town Hall Dr. H. S. Gour presiding, resolutions placing on record profound sense of sorrow at the untimely death of Pandit Bishnu Dutt Sahasrabudh and also at the death of Rao Bahadur R. N. Mudholkar proposed by Mr. N. R. Alekar seconded by Rao Bahadur V. K. Pandit and Mr. Mandekar were carried unanimously. Mr. G. M. Chinnavis was to preside at this meeting but on his sudden indisposition he was unable to do so.

Patna Ladies' Bazar.

H. E. Lady Sitka Opens.

PATNA, January 28.

Her Excellency Lady Sitka yesterday, opened Ananda Bazar for ladies organised by the local Bramho Samaj in connection with their a university ceremony. The function was a great success and was attended by over one thousand ladies Indian and European, majority being Purdia ladies belonging to various communities. Her Excellency who was accompanied by her daughter the Hon'ble Mrs. Gupta, on arrival, was received by Mrs. P. K. Sen and Mrs. Niyog. Secretaries of the Committee and were met by several other prominent ladies including Lady Miller, Lady Maude, Lady Mullick, Mrs. Hasan Imam, Mrs. Dixon, Mrs. Morshead, Mrs. K. B. Dutta and Mrs. Kishen Sahai.

Kobinoor Mills

BOMBAY, January 28.

The Kobinoor mill strike continues. About three hundred men collected near mill gates this morning, seeking admission, but as the number was insufficient to run mills, they could not be admitted.

The Frontier Situation.

PESHAWAR, January 28.

Information having been received that some of the offenders in a recent raid in Dera Ismail Khan district were living at a village called Zindawar, in 'Suleman range (independent territory), Mr. Handyside, District Officer, Frontier Constabulary, Daragan, determined to arrest them. Starting with a constabulary party from Daragan in the afternoon of 21st January, he marched 12 miles to Daragan, a most important village in Suleman country. Before night, after only a brief halt, the party again set out, and after a further march of twenty miles over a mountainous country arrived at Zindawar at 8-15 a.m. on the following morning. The villagers had not perceived their approach. The village was surrounded and thoroughly searched. Four of the raiders were arrested and it was believed that all the inhabitants had been scrutinised, when it was reported by an informer that Shoraf Din, the leader of the gang was still in hiding in his house. Though this had already been searched further scrutiny disclosed the man concealed in a hole in the wall. Constabulary party then returned with their captives to Dera Ismail Khan, arriving there exhausted on the afternoon of 22nd January after travelling 53 miles over a difficult country in little over 24 hours. The success which attended the attempt was solely due to the speed with which the party travelled thus taking offenders and their friends by surprise and determination with which the whole operation was conducted.

జూ బు లు

I

గోదావరి జిల్లా పంచమ మహాభారత

అయ్య 7-12-20 తేది రాజ్ కోటలో వైట్ హాస్

వారాని అధికారముగల మా ముఖ్యుల దండ నమానే మై
పంచమ మహాభారత కొక అవ్యసంభవము ఏర్పరచిరి. దానికి
మాలో విద్యార్థులును, రాజమండ్రి శాస్త్రవేత్తలు నకు మ-రా-
శాస్త్రీ కునును వెంకటరామయ్యగారి సభ్యులుగా చేర్చు
రచుకొనిరి. అతిర్మావము శ్రీ వెంకటరామయ్యగారి, పె
వడి దివ్యుడి కుక్కగా రకు శ్రీ టి. వి. గోపాలరావు
నాయుడుగారి వ్యాస తెలియజెప్పి వారి సమ్యుతిని అడగిరి.
శ్రీ వెంకటరామయ్యగారు మాకులములో విద్యార్థులును,
అనుభవనీయులును. మాజీలవారముం తదితర వాగ్దానాం
ఫిర వ్యాఖ్యానములను వాడుగ గురై గిన వారకుల వార
మాకు తమ గంభీరవ్యాసము మూలముగా హెచ్చరిక చేయు
మరని యూహించి కడుమత్సనముతో రాజ్ కోటనగరము ను
మందరమును కర్ణులకు పూరికొనియుంటిమి. కాని శ్రీ వ్రా
నేడో అవ్యసంభవము 18-1-21 తేది, రాజ్ కోటలో యేర్ప
డి, అందులకు గొల్ల చంద్రయ్యగారి సభ్యులుగా చేర్పరచి
నట్లు కునును తాతయ్యగారి వ్యాస తెలియజెప్పిరి. ఈసంక
తి వినుటతోడనే మాకెక్కడ అధ్యక్షమును గలిగినది. తీరా
శ్రీ వెంకటరామయ్యగారు వారి ముఖ్యులమును (వాసి, మా
దిగిరిని నిర్దేశముగాను సమయమును, మా జాతకుల బుగ్గలని
మాకులకు అందరిని యిటుల సంగ్రహించుట కేకారణము
న్నదో, యెంత దీని కారణము మే మూహించుకొలుట
కాదు.

ఈ సభకు దివాన్ బహదూర్ శ్రీరఘుపతి వేంకట
కర్ణం నాయుడుగారిని చాల (పాదే)వారి, అధ్యక్షులుగా
నొందుట కొప్పించినట్లు కునును తాతయ్య గొల్ల చంద్రయ్య
గారు వ్యాస తెలియజెప్పినది. పంచములను శ్రీ వాయుడు
గారి శీసంబంధమును లేదు. వారి మావర్ణములుగారు. చాల
మా మతములు గారు. వారికి మనముండు అవ్యసంభవముండి
నందెనమృదు. వీరు అధ్యక్షులుగా నందుట మాకెప్పుడు లేదు.

మాకు నడుము ఎంతరకు (రావూ)నేల అవ్యసం
మిచ్చుచున్నది అందరకు విడదమే. ఈమధ్యనే కదా, (రా
వూ)నేలను నలువూరిన శ్రీ గుర్రుగారు యితరవర్ణములును,

మావర్ణములుగా కావనవిద్యుత్తులకుండు నిమిషము? మన
లో తగినవాడులేరా? ఇదియేగా వారికి మనముండు గలప్రేమ?
(రావూ)నేలను సోదరులైన వీరిను పార్తి వారు 80, 81 తే
లందు, అమలాపురములో నే యొకసభ చేయుచున్నాడు. మా
జిల్లా సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 1, 2 తేదీలంత అక్కడనే జరుగ
నక్కరముంది. ఈసభయందుమాడ వంచమేకమును నడుముగల్గు
కొని తంతు నడవిన బూనుకొన్నారట! వీరి నాయకత్వము
మేము కోరలేదు. మాలో నిమాత్రపు కర్మవారములును చచ్చిం
నాయకులు లేకపోలేదు. ఇట్టి విద్యములు వ్యాపారములును
బరువులకుల మావంచమసంభూయమునకును లోటుగలుగ
నేరదుగాని (రావూ)నేలను సోదరులందు మావగల విద్యుత్తు
సోదరులమును (రావూ)నేలను మన కేదో యవకారము
చేయుచున్నా మన చెప్పములును కటి ప్రకల్పములు.

మాసంభూయికి మా మామ యొకమర్తము అవ్య
వత్సము అట్టినేకలందు దివ్యము కొక్కొక్కసభ చేయం
చును, దానికి దివము కొక అవ్యసంభూయముని చేయుట
చేల మాలో యొకమర్తముచే మామయ్యమునునకు భంగము
కలుగలేదుగానున్నది. గలర(రావూ)నేలను సోదరులార! మీ
వారిని మిగిలించువును. మావట్లు నేను చెడకను. ఇంతవరకు
వ్యాఖ్యానము లేదో కట్టము కట్టకొనుచున్నారట, మీకు ఘో
షించుచు యిప్పుడు మీకు నన్ను తదవులు రాగానే మీ
పూర్వపు నిర్దిష్టమరచి, మమ్ములకు మరచి పలుదిభముల దిరా
కరించుచున్నాను. మీకు మామం కేవలం గౌరవమును, నిజ
మైన సాక్షాధుని యును నున్నయెడల మావభవ మాకు తదర
వెట్టి మిలేకొనుట వెట్టక మావ్యాపారములను మేము కర్మ
నించుకొనుటకు యేవిధ మను అధ్యక్షులమును వెట్టవంచుకొ
నముచున్నాము.

ఈమే వంచమ సోదరులార! మనము రాజ్ కోట నగ
యందెమలో వారిని, యెక్కిరి అధ్యక్షులుగా నిచ్చుకొ
యిండు. వచ్చు వార్తములును సర్వసంచుకొందము. మీకు సం
దేశం కొందిరెట్టి, ఒకటి ముయోజములను వెట్టిదేవేన,
ఈవ కార్యక్రమము యేర్పడు చేకొనునీయున్నది కావున
మీ వందరు కర్మకు దయా చేయకలమిండు

కునును భర్తన్న,
పంచమ యితరవసంభవము. కార్యదర్శి,
రాజమండ్రి దిద్ద పుల్లియ్య, గోనిపాటిమాధవరావు,
నవాబు కార్యదర్శి.

II

గోదావరిమండల ప్రథమపంచమ మహాభారత

ఈగోదావరిమండల ప్రథమపంచమ మహాభారత
అవ్యసంభూయములుగా మాలో విద్యార్థులును కులభిమా
నులును, రాజమండ్రిపురవాసులు నగు మ-రా-రా-శ్రీ కునును
వెంకటరామయ్యగారిని కోరి, వారంగీకారమునకు కొనిరి. కాని
అవ్యసంభూయముల చేర్చు మొదలగునని తెలుపుడని కునును
తాతయ్య. గొల్ల చంద్రయ్యగార్లనే గాక పంచములకు భూము
ల నిచ్చుచుండినటువంటిన్ని ప్రస్తుత మిసభకు కార్యభారము
వహించినటువంటి స్పెషల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు మ-రా-రా-
శ్రీ టి. వి. గోపాలరావునాయుడుగారికి గూడ వ్రాయగా,
ఏకారణములచేతనో గాని జవాబునియ్యక, మరొకసభను
గావించి, అకాశ్రియముగా నొక సంభూయముని నెన్ను
కొనిరి తెలియవచ్చినది.

ఈమధ్యపవిన అవ్యసంభూయలో కార్యదర్శులను పేరు
తో ఆటగురు గలరు. వారిలో మొదటివారు, యస్. నీలకంఠ
ముగారు. వీరు (రావూ)సమాజములో పంచములలోకందనవారు
దేవ అనందముగారు. వీరు శ్రీ సప్తలు. మూడవవారు కె. సాము
యేలుగారు. వీరును శ్రీ సప్తలే! వాల్లకవారు బద్దే-అచ్చ
య్యగారు వీరు దేవీయశ్రీ సప్తలు.

ఏర్పరచిన అర్హు కార్యదర్శులలో నలుగురు మతాంత
రులు. సభ పంచములకు! వీరు చచ్చింపు విషయములు
“నీతి మతవిద్య, సాంఘికవిషయము” లట! ఇప్పటికే వీరి
బోధలవన పంచమసోదరులు జాన్, బెంజమిన్ మొదలగు
నామముల కావించి, సంఘము ను వ ద లు చు న్నారు.
ఇప్పుడు వీరు కార్యదర్శులై, కార్యక్రమము నడపుచు, తమ
యనభవబలముచే, నిక నెన్నిమారుచేర్చకు దారి చావనలం
చిలో సభాంతరమునగాని, తెక్క చాఖలాకు రాదు.

ఆరుగురు కార్యదర్శులలో నలుగురు, వీరై యున్నవ్వారు,
అవ్యసంభూయం దెంద రుందుకో యని యనుమానపడు
చున్నాము. గుట్టు బయటపడు నేమో యనికొంటిది కాబోలు
మొదట శ్రీ వెంకటరామయ్యగారు చేర్చబాదితాను గోరినవ్వడు
జవాబు యివ్వకుండిరి.

ఇక నీసభకు దివాన్ బహదూర్ శ్రీరఘుపతి వెంకట
కర్ణం నాయుడుగారు అధ్యక్షులు. వీరా, (రావూ)సమాజ
కులు. ఈసభ పంచమమహాభారత. అధ్యక్షులు పంచమేరులు.

మన సోదరులు మాదిగలు మొదలగువారికి అవ్యస
ములు పంపలేదని తెలియవచ్చినది. పంచమేరుల కందరికో
పంపుచు, మన సోదరులగు వీరి కా అవ్యసములు పంపించక
పోవుట గొప్ప వింత.

యం. పి. స్వామి
డి. ఆర్. వీరన్న టి. యం. లక్ష్మయ్య

ఆంధ్ర వాక్య చరిత్రము

ఇదివఱకు దెలుగులో
నిట్టి గ్రంథము లేదు.

మొట్టమొదటిసారి ఇంగ్లీషుపర్వ
లిమునై శాస్త్రుల కల్పించినది.

సిల్కూక్యాలిలో
వైదింగు

పత్రికలు, పండితులు నొసంగిన యభిప్రాయములు.

బంగారక్షర
ములు.

(1) గవర్న మెంటు ఓరియంటల్ మ్యూజిక్సిస్ట్రుస్ లైబ్రరీలో నడివ్వుంటు
మ్యూజిక్ పదవియందు విపులపరిశోధకు లని చేరించిన విఖ్యాతులగు శ్రీమాన్వల్ల
రామకృష్ణకవి ఎం. పి. గా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— “మీ రనుసరించినమార్గము
ప్రకారము తెలుగు వాక్యమును నిలకించినవానిలో (బ్రహ్మగ్రంథ మగు మీవాక్య
యచరిత్రమును జూచి మిక్కిలి యానందించితిని..... తెలుగు వాక్యయవృద్ధి
వైశాల్యముల నొక్కద్వైత్యలో నిలకించు మీగ్రంథము మీలో గొప్పకీర్తి లీనమై
యున్నట్లు వెల్లడించుచున్నది. మీకు దగిన ప్రోత్సాహముండి, మీరిట్టి పద్ధింధరచన
మొనరించినవో భాషావాక్యములనున్న లోపములు తీరగలవు. భగవంతుండును,
ఆంధ్రమహాభారతము మీకు సంపూర్ణోత్సాహసహాయము లిచ్చి మీచే నింతకంటె
ఘనకార్యములు చేయింపగల రని కోరుచున్నాను.”

(2) సంస్కృతాంధ్ర చూడభాషా కోవిదులును, విద్యాసముద్రులును, శ్రీ
మహాపాఠ్యాయులు నగు శ్రీ వేదము వెంకట్రాయశాస్త్రి గా రిట్లు వ్రాసిరి:—
“శ్రీయత పంగూరి నుబ్బరావుగారు స్వనిరచితమైన యాంధ్రవాక్యచరిత్రమును
నా కొకప్రతి దయచేసినారు. ఈగ్రంథము సర్వవిధముల ఉపాదేయముగా నున్నది.
ఇట్టిగ్రంథము ఈభాషకు చిరకాలమునుండి కలసియుండినది. భాషాకల్పనల్లికి దీని
కన్న ముందుపుట్టిన కవిజీవితములు కునుములుగాను ఇది ఫలముగాను భావించ
వచ్చును. దివ్యద్వైత్యుల బో నేతద్ధిగ్రంథము ప్రాక్షనవాక్యమునందు ఇటుపిమ్మట
వెక్కింటి నచ్చుతములను గోచరింపజేయును. గ్రంథము బహుగుణము. దీనిని బహు
కరించువారు కృతార్థులు.

(3) ప్రాచ్యలిఖితాగారమున విపులపరిశోధకు లని కీర్తి గాంచుచు ననేక
గ్రంథద్రవ్య లయన శ్రీయత వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గా రిట్లు వ్రాసిరి:—
“అనిదంపూర్వ మైన మీయాంధ్రవాక్యచరిత్రమును జదివెని సంతోషిం
చితిని. దివ్య కెవ్వరును బ్రవేశింపనిమార్గమున (బ్రహ్మమున (బ్రవేశించి ఆంధ్ర
భాషామోషకు విభాషగా మీరు సంతరించిన యీగ్రంథ ముంధ్రలోకమున బహు

వ్యాప్తి జెందగలదని విశ్వసించుచున్నాను. మీగ్రంథమందలివిషయము లనేకములు
వృద్ధ్యముగా నున్నవి. ఇంకను మీ రివిధమున భాషాసేవ కావించి పేర్కలయునురు
గాక యని కోరుచున్నాను.”

(4) Madras Times 30-12-20:—“ Pandit Vunguri Subba
Row, of the Telugu Research institute Pithapuram, has done
a great service to the Telugu speaking public by bringing out
his interesting and highly informing “History of the Telugu
Literature *** The language throughout is simple, chaste &
elegant *** ”

(5) విజ్ఞానసర్వస్వ విజ్ఞానచంద్రికా సంపాదకులును సంస్కృతాంధ్రాంధ్ర
హిందీ మరాఠీభాషాకోవిదులగు శ్రీయత కే. వి. లక్ష్మణరావు పంతులు గా రిట్లు
వ్రాయుచున్నారు:—

“మీరు దయతో నాకోసంగిన మీయాంధ్రవాక్యచరిత్రమును వాద్యంతముగ
జదివి సంతసించితిని. భక్తుల కంతగా లాభింపని యాంధ్రవాక్యమును చదువువారే
యూదినములలో నరిది. ఇట్లుండ మీ రావాక్యమును బట్టుదలతో సంగ్రహించి,
అచ్చుపడిన గ్రంథములును, అచ్చుపడనివానిని ఓపికతో జదివి, నుసంబద్ధమైన వాక్య
యచరిత్రమును ఆంధ్రులకోసం గుట యెంతయు శాస్త్రాపాతము. ఇదివఱకు దెలుగునకు
గవులచరిత్రము కలదుగాని వాక్యయచరిత్రము లేదు. ఆకొఱకర దీర్ఘకు మీరు
యచ్చించి మాకృతజ్ఞతకుఁ బాత్రులైతిరి. మీగ్రంథమును తగినతరగతులకు బలనీయ
ముగ నియమించి విద్యాభ్యాసవారును విశ్వవిద్యాలయమువారును మీకు దగినంత
ప్రోత్సాహముగ గల్గింతురని నమ్ముచున్నాను.

(6) The Hindu, Madras ; 14-1-1921 :—“ *** We hope
the book will be well appreciated by the Telugu literary public
and the educational authorities. The printing and get up of
the book are excellent.”

ఇంక ననేకము లున్నవి. వేయేల? కొనగలముత్తం బొక్కటె చాలునుగదా!
గ్రంథము వెల 1-కి రు 5-0-0 లు; వి. పి. గా రు 5-8-0 లు.

శ్రీ చెలికాని లచ్చారావుగారివల రు 1116 } శ్రీయత కట్టచుంచి రామలింగారెడ్డి గారు { 500 ప్రతులు ముద్రించుటకు రు 2000 లు
బహుమాన మందినది. } పీఠిక వ్రాసి మెచ్చుకొనెదది. } వ్యయమయినది.
ఇంతలో బుకర్మదణము కా పీళ్లు కనబడవు.

200 ప్రతులు మాత్రము మిగిలియున్నవి.
త్వరగ వలయువారు “ఆంధ్రపత్రిక కార్యస్థానము 7, తంబు శెట్టిపేథి, చెన్నపురి” అని వ్రాసికొనుడు.

రౌ ద్రినం ర వువ్య బ ఓ, శనివారము

భట్ట శ్రీ కుమారిలస్వామి

మీమాంసాసూత్రీయశాబరభాష్యవ్యాఖ్యానము

[అగ్నిరాజ ఉమాకావ్యము గారు]

శ్రీకుమారి భట్ట పాదులవారు శాబరభాష్యమునకు (కానీ వ్యాఖ్యానములో తప్పి) వాక్యమునందు (వయోగో త్పత్తి కార్యకాత్మక అనుమానము వద్ద వ్యాఖ్య) సంబంధ మైన విచారణ చేసియున్నారు. జ్ఞానమును అవయోగము ను దానిని తెలుసున (వాయుచున్నాడు. (వయోగా వ్యూహ తత్వ నిర్ధారణలు తెలియజేసెను.

పూర్వవక్తము.

వ్యాఖ్యలో కార్యకాత్మకము లేదు. కార్యము కల్పముల సాధ్యసాధకముల కానిదనబడును. కార్యము వాక్యకాత్మకము. వాక్యకాత్మక కార్యకాత్మక పాద నిర్ధారణలు అర్థవంతములు కావలసి వున్నవి. కనుకనే వాక్యకాత్మక కార్యకాత్మకములను తదవ్యుత్పత్తి మునుపాదులు. తదముల సాధ్యులై తేనేగాని అర్థవంతములుగావు. కార్యము కల్పముల సాధ్యసాధకముల తెలుపునంటే అవ్యవస్థాత్మకము దానిని సంభవించుచున్నది. కల్పముల సాధ్యులై తేనేగాని అర్థవంతములు గావు. కల్పములు అర్థవంతములై తేనేగాని ఈ కల్పముల సాధ్యులై ఇది అసాధ్యులు అని వాక్యకాత్మక కార్యకాత్మకములనిర్ధారణ లేదు. కనుకనే అవ్యవస్థాత్మకము దానిని చూపితిమి.

వాక్యార్థములందు (మరి సమ్యక్తార్థముల విశేషములకు సంబంధము వున్నవారైనా అవతరముగా ఎం తును. అవి పూర్వముగా బలబలముల నిర్ణయించును. కల్పముల సాధ్యసాధకముల అనో అట్లుకాదు. ఎందుకంటే వా కల్పముల సాధ్య సాధకములకాదు అట్లునే తెలిసికొనవలసి యున్నది. సాధారణముగా అవయోగములో కల్పము అర్థవంతము అది సాధ్యమై ఏది అర్థవంతముగాదో అది అసాధ్యమై, కేవలకల్పము, అర్థము లేని విషయమై అవయోగము, అన్ని కల్పముల నోడినంతి తెలుసుకు అర్థములేని అవయోగముదానియ-ఇది అసాధ్యమై. శ్రేణికోణాదికల్పములు, గౌరవకారాదులు కర్తవ్యగర్హాదులు అవయోగములు, అర్థవంతములు కావుననుక.

ఇది అర్థవంతములు కావని అవయోగములనే తెలియచు న్నుది అవయోగము ఇది ఏ అర్థమునా తెలుపును. గనుక అసాధ్యమై.

గనుక, గోటి మొదలైన కల్పములు వ్యవహారములకు నులు. అట్లు అని అర్థమును తెలుపుచున్నది. ఇది వ్యవహార ములకు లగుటకు వలదు. గో కల్పములకు లె ఎవ్వరూ కల్పముగా అర్థమును (తెలిపించుచున్నది. అవయోగము! గో కల్పములకు అందగా ఒకే అర్థమును తెలుపుటకు గానీ గోటి మొదలైన కల్పములు ఇన్ని ఎందుకంటే అందు లేమో అట్లుకాదు కేయి అనే అర్థము బోధించుటకు వాస్తవ కర పాటి అని యెన్ని కల్పములు అట్టి కనుక వ్యవహారములకు అర్థవంతములుగా అన్న గానీ గోటి మొదలైన కల్పములు సాధ్యమైనవి కల్పములకంటె.

అవయోగములకంటె వ్యాఖ్యాన సాధ్యసాధకము కావనా కాదు. తేనె సాధ్యసాధకము వ్యవస్థితా అవయోగములకంటె వ్యాఖ్యాన సాధ్యసాధకము (అవయోగము).

భర్తృమారి.

[ద్రావిడ శాస్త్రీయ నాగేశ్వర రావుగారు]

మరి అది మేలైనపుడు పూర్వపురుషుల రాజు రాజ్యం దలం, అది పూర్వపురుషుల వాదనకు భావ రక్షాశక్తియై ధర్మం బలిరాజ్యం వాదనకు భావ రక్షాశక్తియై సర్వముం గదలం చేసిన కాలము లోకి నమస్కారంబు సత్కీర్తిక.

భారతీయ శాస్త్రమున జనించిన క్షత్రియోత్తము లలో సగ్గిరియందై గొప్ప రాష్ట్రాధీశ్వరమైన మన భర్తృమారి మహారాజు చరిత్రమును తెలియట మనకు నిధియై

స్తుతి. రాజ్యసంపాదనకు శక్తి కలిగి సంసారమునలోని కామదార్శమునుగాంచి అంతట దురుద్యమములదలంబి తింతాకాగింతులై మోక్షపాపికి భంగవారములైన ముల కాంతకు కల్పించి సర్వ సంకషటాన్నియై అవయోగము వీర ములతోడంక జ్ఞానరేఖా స్వరూపమునది బయటెదిలి కల్ప కాంతకు తలచియ మోక్షో యన్నముల నేటికంటె భారతీ యుల విజ్ఞాన మార్గాన్నివక్షించుగా తగిలికల్పియు వారము లోకమునకు గావించిన మహామేలును శక్తివంతము కావని పూజించుచున్నాడు. భర్తృమారు, సర్వమును జ్ఞానమును బోధించుటకు వీరమును త్యాగముచేసిన మహాత్ముడు వైరాగ్య భావమును గలిగి మనకు జ్ఞానవేదమును రచించిన వందెరుడు ఈతని కృత్యములతో నేటికంటెను ఆ వాటగోపాలము కలిం చుచున్నాడు. ఇంతటి సామర్థ్యత్యాగి, యింతటి వీరవీరవార వ రాజులును, ఇంతటి జ్ఞానభక్తుడు, ఇంతటి శత్రుమదయ్యుడు తన వైరాగ్యమునకు మూలమగుటకు పూర్వముగా తెల్ల దించి యుండలేదు. ఈతని శత్రుకాలముగాని విమర్శము గాని చరిత్రకారులుగాని మీ జీవిత చరిత్రమును వ్యాపి యుండలేదు. మీ శత్రుత్వానవసరినో, యే రాష్ట్రమును పరి పాలించినో, మీకి ముక్తిమార్గమునకు మూలకంబైన భార్య గాదు మేమియో తెలిసియుండలేదు కాని యిటీవల చువ్యా లయములు బయలుదేరిన! ఇతడు అనంద చువ్యామరకాల వాడు ముక్తియు అనుమానమునకు గొంచెము నూపించి అదియెంతవరకు విశ్వవేదికగా యూహించవలెను. నేటి కరకును చరిత్రకారుల నిమజ్జన విచారి-మనస్సులు. గాని కొందఱు ముక్తిమార్గ కృత్సహించి (వాయు విభిక్తగింధుల యందుల కల్పవ్యవస్థాత్మకముల చరిత్రములు వ్యాఖ్యానము చేసి, వ్యాఖ్యానించి, సంస్కరించుచున్నాడు. ఇందుకు గురి గుర్తురావుగాదు చాల కృత్సహించి యున్నందులకు మనకు కృతజ్ఞత మాత్రమే యిస్తుంది. ఈ మహారాజు అరక కృతజ్ఞముని నుండే నేమో యని కొందఱు వాదించు వానించు చున్నాడు. "అవయోగము కొందఱు నిక్రమా విద్యుత్తునకు (బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్య, శూద్ర కాంతలు సమావృత కలరిని యు, వారు (బ్రాహ్మణి భావనలతి, భాగ్యవతి సింధుమతి, వాయులుల బరగుదురనియే వాది! కరకు, నిక్రమాగ్ని భట్టి, భర్తృమారి యనువారలు జనించినయే తెలియు చున్నది. కాని ఇది సర్వముకాదని కొందఱు తలచుచున్నాడు. తెలిసి నమ్ముటకు అధారములు కావరావు. భర్తృమారు లిరువురు కలరిని కొందఱు తెలుపుచున్నాడు. ఇందు వాక్య వచియ కర్తయగు భర్తృమారియొక్క; మహావీర (లికటి నిర్మాతయగు భర్తృమారి యొక్క. ఇందు (లికటి నిర్మాతయే మన భర్తృమారి. మీ సంస్కృతమున కనుగుణ జ్ఞానమును మూడు భాగములుగా బోధించియున్నాడు. నీతి, కృంగార, వైరాగ్యములు. మీరు మున్నందు నీతికరమున మూర్ఖ పద్ధతి నే తెల్ల దించి కదంబడి నిద్య స్పృహ, మాన వార్యతద్ధతి, అర్థతద్ధతి, దుర్భవతద్ధతి, తిరుగుతద్ధతి, వీరవీరవారతద్ధతి, దైవ్యతద్ధతి, వైశ్యతద్ధతి, ర్మ తద్ధతి యను భిన్నరూపములుగా మహాభావములకు దీక్షానిం చుటలై వైశ్యులకెంద తలచుకలతైతే జ్ఞానమును తెల్లకించె ను. మూర్ఖతద్ధతిలో నున్నచో విషయవ్యూహ బోధించు యెంతవరకు కృంగారమును చదివూచెను. అందు శ్రీ (వక్తం, సంభోగవర్తనము, కామనిగర్హము సునికర్తయ్యై క్రవద్ధతి, ఋతుకర్మ తద్ధతియను శీర్షికలకెంద కృంగారమున న ముంచివెళును. కృంగారమును రచనాగ్రాంతివంత నే సంసార మును చలెనగడ ములదేనము- మిగిలించి పిప్పియనియు నిద ర్యమును చావుటలై ముక్తిమార్గమునకు (వైశ్యములకలై కలియగ(భముల వట్టికల్పించినమున్నులై వైరాగ్యభావమును తెల్లకించెను. ఇందుకల్పమే మూలము, విషయవర త్యాగ విదేహన యాజ్ఞానై వ్య మూలము, భోగాన్తర్య తద్ధతము, వాల మహిమము తద్ధతము, యతి స్మృ తతి సంసార వర్తనము, మనస్సుబోధన నియమము, నిత్యా నిత్యకర్మ విచారము, విచారము, అవధూత చర్య, అను కీర్తి కలకెంద మూలములై వైరాగ్యమునకు దింపి వానికి ముక్తి మార్గ మును చావెను. ఈమహాత్ముడు తనకు వ్యాఖ్యానము, సర్వము

నన్నయభట్టారకుడు

[కథమధురైవ ప్రయోగము]

[కర్ల పాలెపు-వేంకటనాగయ్యగారు]

నన్నయభట్ట మహాభారతము వ్యాఖ్యించలేదనియును రాజరాజే యాంధ్రీకరించె ననియును వానములలో నీధము గానే యున్నవనియును, నన్నయభట్ట అంధ్రభారతమునకు కర్తగాకపోవుటకు వ్యాఖ్యమహాభారతముయొక్క పీఠికలోని (కథమధురైవ ప్రయోగము (వలల సాక్ష్యమనియును అంధ్ర పుత్రికా సారస్వతానుబంధములో కొద్దిసములుండి(వయలంక మునున్నది.

రాజరాజే భారతముచేసిన వానము చెప్పుట సర్వమే కావచ్చును. అయినంతమాత్రముచేత రాజరాజే చేసిన నిర్ధారణమగునా! సాధారణముగా (కథమధురైవ తమ యాస్థానమునది కవులచేతను నిర్వాహముచేతను (గంధములు వ్రాయించి తమచేత చెప్పుకొంటు నవానముకాదా!

(1) తెలియజేరంగానాధుడు వివక్ష రంగనాథ రామా యనుమను బుద్ధిరాజు చేయబట్టి రచియింపలేదా యీ సంగ తిని గురించి శ్రీ పీఠికలోగమనములకాదు అను యాంధ్ర కవుల చరిత్రలో నిట్లు వ్రాసిరి:-

"ఇది (రంగనాథ రామానుజుడు) కృష్ణానుచలములోని మునుమూరి సంస్థానమునకు (కథమధురైవ) కొంచెము దూరమున వైస బుద్ధరాజు చేయబట్టి ఈతని రచించెను, ఇతలు బుద్ధరాజు రామానుజుని విలువ నేటికరకును దీనిని రంగ నాథ రామానుజునియే వాడుచున్నాడు. పుస్తకము దెక్కి దను కలిపేనైన లేకపోవుటయేగాక కాండముల యంతయును గూడ-వివక్ష ("అని భూలోకనిధి కోనబుద్ధధూని భుమ...రచికమై చెబువొందు రామానుజులు కరకులవార భావననిండ కరకుర్ది...కాండములను" అని కోనబుద్ధ రాజురచించినట్లై వ్రాసెనట మున్నది. అయినను బుద్ధరాజు తన్నును తనకాత్మమును పోగుకొన్నట్లున్న రీతినిబట్టిమాడగా వంకిరులాశ్వమృతి(వరాహములు కాండములగడక పుస్తకము వేరొకర రచించినయే యూహించవలసియున్నది."

అంధ్రభారతమును రాజరాజు చేసినట్లు సంశేషాత్మక ముగా వానములలో నున్నది బుద్ధరాజు రామానుజును చేసి నట్లు (గంధములలోనే (రంగనాథరామానుజులతో) నున్న ముగానున్నది. అయినను ఇతలు తర్కముచేసినట్టి (గంధ కర్తృత్వమున నిజమైన కర్తృయములే నిలిపినారు.

(2) అదేమధురైవము కృంగారపీఠిక రచించినట్లు (వానికొక అక్కతి శ్రీ కామనియేదా! శ్రీపీఠిక లింగముగాదు శ్రీ నాథభట్టచేతములో వేదధూనాని (గంధమును గురించి యెట్లు వ్రాసిరి:-

"వేదధూనానియేదా! (గంధకర్తయగుటయందు వెత్తుకలయొక్క మొకటిని నుండినట్లు కనుకయున్నది. వేదధూ నానియేదా! సంస్కృతాంధ్రములందు ముంచిపొడికెయ్య కల వాడైనట్లు చెప్పుచున్నాడు. అయినను మన కృంగార కాత్మము నకు సంస్కృతమున కృంగారపీఠికము వ్యాఖ్యానము నక

భర్తృమారి అనితోడిక విషయములు బోధించెను. ఈతనిసంస్కృ త వ్యాఖ్యలకు రామచంద్రుడే వాల టీక (వానియుండిన వాటిక ననుసరించి అంధ్రభోగములై ఏమను లక్ష్యులకె తద్యరూపమున మూడు శతకములు అంధ్రమున వ్రాసియుం డిరి. ఈ మహారాజు వైరాగ్యము లభించుటకు ముఖ్య కారణము వ్యోమన తెల్లకించి యున్నాడు.

శ్రీ యాంధ్ర ప్రయోగము సరకు మును సా విరక్త సాక్ష్యమిచ్చుచి జనంసజనోష్ఠకర్త అన్యకృతేన పరియ్యతి కావడ వ్యాధి క్తాంత తంద మదనం ఇచ్చించ మంచ (నీవేమను

చామర్తి శేషగిరిరాయకవి

[వంగూరి - సుబ్బారావుగారి]

ఇతడు కాళిందీ తరియినా, సమర్థియైన కవికవి, రామకథా మధులహరి యను గ్రంథముల రచించెను. ఈ మూడును కవి సంపుటలు బహుళః గ్రంథకర్తయే (వానిన కాళికత్త సంపుటలు - హిందూదేశీ కవితాకళలుల కారణము వలన మూడః జరిగినవి. (1) కాళిందీ తరియిన గ్రంథాని ప్రాకటనానీ బద్ధమనకెట్లు ముద్రితీ రహితముల దా లాకలంకారో సదవలన సద్వివ సమీక్షయిత తోకవనవో కవులనుగూర్చి తదాపి దోలంగడేయ ను వ్నోకులకు కట్టివేయించు సాంపుకసంపుక ముద్దుబోతుకవ నకు శేషకావ్యాలిక విద్యుట వేదాంతము, యోగియ, మహా మధావ్రతమును ఒక్కట గునవయ్యు నుటించెను.

(2) అదిగిస్తుతి

వివరముతో భజించెదను నేయనానానా, కావ్యము, కాళిదా నుని, భక్తభూతి, వందీ రవిసోనా సనతు స్వపించువచ్చు పా ద్యుని బహుళపు భాగ్యుని మయాని హారస భీరుతికలయ బ్ధుని ముదకు విల్లుని విరస భారవి తెదవార్యులకః

అని సంస్కృతాంధ్రపుల గలిపి మూత కట్టికాచును. వీర్యుట కవివంశ కర్తవ్యము. పుష్పాని నిష్పాపు, బ్రహ్మముద కలు తన గోత్ర ముడిచును కలుగున కలవ న్నించెను. వీర్యు ట నాగోత్రమునః బుట్టిన దోసవయితిని నిర్ణయమన్నాడు. నీ సీ స్థితి ముత కాళియ కుద్రావన

సాని ని స్థితకత (పాదకర్త)

సాని పోతన సభాధునిదాన ముద్రియ

సర్వ సాభాగ్యములో సంతరించె

యెటూరి వారిలోన నవీకర్త రితక

పాండ్యునిరమలు వారి స్మృతి

కొండవీ డెల్లును కొండ నంది (గాను

నీయ బాలాండి తిరుమగను

తనకు నిరయకృతములే దానవిభవ

కీర్తి నిర్మల కావ్యమత్సర్యుల మించి

యభిలంక కర్తృకుండై తెలంగ

సమృదాత్ముః గొంయద నలవియని?

అతని సంతానము, మనమును, మనమును అను వర్ణించెను. వారల నేనులు, కొండలను మంత్రులు కవులు, శిష్టాచార నేతనములు, సనీతులు కరు, కవియే ముకవ్యముతో నిట్లు చెప్పెను.

కొండలు దీక్షాదనులు కొండలు కర్మకలా వికారదుర్ కొండలు భర్తృకర్తవ్యము కొండలు మూర్ఖకావ్యకర్తకు ధ్వాంజలు రాజ్యహామలు కొండలు కర్మకలావదీపవ ధ్వాంజలు భాగ్యశీలకొ కొండలు మత్సర్యులందఱుడై

వీరిక బాలుర్తి వారసు నింటివేరు కవులకు గారలు ము (ప్రాయమున్నాడు.

3. ప్రామానికరవై కా

గాభుకు నెలవై వితికరైభులలక

చెనుర్తి కరిగేనుట

చేమకు గృహవాప్యములు చేతు ర్తిదళక

(1) ఎలపాతన (2) కంఠమంత్ర (3) కామము

మేమి? ఏమి? నిలచినదేమి? రసముగలిగినదేమి? ఆస్వాదించినదేమి? అనుభవించినదేమి? కన్ను మూసి తెలుసులోపల-రసము పుట్టుట- పెరుగుట- చచ్చుట- ఇనుళ్ళ తెరవలె నున్నది. ఇప్పుడందఱు గీతముల మీదలచినారు. వృత్తకాలిసరసు విడిచివేచినారు. ఇది భావకు మహాదురదృష్టముకాదా? నాటకములలో సయితము- గీతములు కప్పు- మత్సర్యములు చెప్పని కవులు న్నారు. అగీతములు కూడ మానివేయరాదా? అట్లునాటకములు ప్రాయములే మనరాదా? అట్లు ప్రాయ మని కారదాదేవి కాపించినదా మేమి? ఏదో తల తిక్కచర్య కర్త మేమున్నది? ఎవడో కొనపెట్టివాడేదో దారిద్రోక్కగ గొల్లుమని కొండ జాహానీ పరుగు. నేనట్లుచరించు వాడను గాను. శ్రేష్ఠ కవిత్వములోనున్న సాగనుదేలోను లేదు. నేను బ్రదికి యుం డునెడల నెప్పుటికైన- మధ్య, శంకర, రామానుజ, గౌరాంగ, మనామృదీయ మను నయదర్శముల ప్రబంధమును తెప్పెదను. వాటిదానుడంత విరమించెను.

సమృదాతా ఉత్తరము లన్నియుఁ జదివినది. ఓమ-కాంతిశ్యాంతిశ్యాంతి:

(3) మున్నగువారు కవులు చెప్పినారు. వారు రచించిన గ్రంథములకెక్కడను. తన కంఠమును వేంకటమంత్ర బిచ్చే సూటి రక్తమంత్ర బిచ్చే ముద్రా వేడియడెడలు. తుదకు గవిత్వవర్ణన చేసికొనవలసి వచ్చెను.

శ్రీనివాసనోహరిని తిన్న మిటారపు బోరకాపునా వైకంగాక నమా ప్రజన కర్తవ్య శీలవై జాంతు భూభాగ మునందు స్వప్రవమా భావ్యముకాదని తలకలబలన ద్రాగనిదాక శేష గిరి రాట్లవయిడెడ కీర్తి సాంధ్రుడెకః

ఇది "యాశ్చస్తుతి వనందా యెఱుంగని నామాపా తలాయచ్చి పలుకు ముందాదొరుక్క కాడిపాతలా సంభా వన యచ్చుటోమి న్నాయమయ్యా?" అనిన విశ్రాంత్య మును జ్ఞప్తికె దెచ్చు నాశ్చస్తుతి. వీర్యుట మత్సర్యతాము. కథారంభము. కృష్ణుడెక గృతి. గ్రంథవిషయము కాళిందీ వైకాపాకర్త. గ్రంథమునకు గద్య-

మఃఇతి పామంతననాట్య ధూర్జటికి సర్వోద్ధతస్వస్థనీ వదనప్రా కృష్ణమంఘమాగృటిల నద్వారామధామోధనా ఖ్యుడ చామర్తికలిప శేషగిరి. రాయనకృష్ణులకలెకనిం

గదనావ్యాసము భావనానిలయభ్యగ్రంథమున ద్వంద్వమై "ఇతి శ్రీమాయామరణ కలదాకలూట వీక్షా నుభా

రస పరిబుధ సరసకవికాళిసంతక రసికజన సుందము నకుల రాజ సభాంతరాళి శేషియనానా మునానుటన చామర్తి పామ ర్త్య సుందరంభిత యుక్త కార్య వివ్యాసాక సదయ పృథమ నిరంతరాక్షిత తెలకారావద వచ్చిన్న కుద్ధ బుద్ధ బ్రహ్మ తత్త్వ సాక్షాత్కార విద్యజ్ఞన విభేష చామర్తి వంశము. పారావార సంత్రాస పూర్తియైతేమి పాతయామాత్య పాత్ర శేంకట మంత్రిత్ర, కల్పనగోత్ర తనిత్ర విమలమిత్ర మంద రశేషగిరిరామ కవి పురందర ప్రతికంఠైవ కాళిందీవీణయం బను మహాకవంభంజుకుండు....." శ్రీశ్రీశ్రీ

గ్రంథాని నొకపక్షమునై "గ్రంథాని ప్రాయశఃపిన తద్యము" అయిన నొకోక వ్రతమునై

"కర్తృభి శైలచంద్ర శేకసంఖ్య శైలంగగ భావనామక కృత మధుమాన పూర్తి మత శక్తపురనక కృష్ణభావనా మణును మంత్ర గానుడినై భావననై కృత బుధాంభిసం కరునాశుకుండు శేషగిరి కంఠవిదాకి సంతరియనగన్

అనుకులక గవిబాలము కా.శ. 1795 అని స్మృతమను చున్నది.

ఈగ్రంథమునై నిరకకవులిచ్చి యర్చి పాతయలల కొన్ని పక్షములన్నవి.

కుండమరందమింపుల నుంపులా కార్కరసారపురమా కండకణంబుల నుభాగ్రమిర్మక లేలొడి కృతకుం గూడపుకో యటించు కవులందఱు సందని భోగభాగ్యసం క్రేదనమూర్తి శేషగిరి రామని మాత్రు యువులొప్పునక కవి మెన్ను మెప్పుటివారు. కొండవల్లి ప్రాంతము జాడని విడికి.

రామకథా మధులహరి రామానుజభ చంద్రామా ర్తము (వానిన కళికము. సమర్థియైన కవికవి కళికమే. మూడు గ్రంథములకుండి యొక్కొక్క తద్యము తెలివై చూ పెదను. (1) కాళిందీవీణయము:-

అంతకంతకలము దురంత కృతాంత సతచిన్వివన ప్రాంతకటిరసారభ నిరంతర హరిసమీరవారధి ధాంతముకంతు కాంతికలాంత మరందచరన్నిశిందని (కాంతకాంతింతయంత కాంతము బాప్యంతాంతకాంతమై

(2) రామకథా మధులహరి (నీకర్తవ్య) తమ్ములు పాదమలో తరభ్యంతమ్ములు వామ్ములు చక్రకాకపా తమ్ములు చెచ్చులుకల్పలు జిత్తులు కర్తవ్యోజి శేషి ము

త్తమ్ములు దొంతలాలి కళికమ్ములు గోంజు సాంధ్రవందకాం తమ్ములు కవులగునగ యమ్ములు శక్తిలికమ్ములింతికికః

(3) సమర్థియైన కవికవి. ఎంతవృద్ధమతివై ఎవో నిండు ముఖము కరుగడేసి నులాముగఁ బరపుటకుచె మునుకొల్పవై విప్రని యధురవాడి జగిత గజదంబాము సమర్థియైన.

చిన్న కథ Adaptation

[పానుగంటి - లక్ష్మీనరసింహారావుగారు] సూర్యరావు సుందరరావుతో నిట్లు మాటలాడుచుండెను. సూర్య : మిత్రమా నీకాపిల్లనచ్చినదా ?

సుంద : ప్రాణమిత్రమా ! పరిపూర్ణముగా నచ్చినది.

సూర్య : నీవామెను వివాహము చేసికొందువా ?

సుంద : అలాగుననే యనుకొనుచున్నాను. అయినను నీయభి

ప్రాయమేమి ?

సూర్య : నేనాపిల్లనుజూడకుండ నెట్లు చెప్పగలను ?

సుంద : అట్లులైన నీదినమునక జాతుము

సూర్యరా వాపిల్లనుజూచెను. ఆమె సుందరస్వరూపిణి-సుగుణవతి-ఆమెను జూచినపుటినుండియు సంతసాందర్యవతి సుంద రరావునకు లభించుట యాతని మహద్దృష్టమని యనుకొనుచు నాతనికి రాబోవు సుఖములన్ని యుం దలంచుకొనుచుండెను. "అపిల్లను నేను జేసికొనచ్చునా?" యని సుందరరావు సూర్య రావునకుగ నాతడేమియు మాటలాడక యూరకుండెను. ఇటులాక్రమాసముగదచినది సూర్యరావు క్రమముగా నీరసం వంజొచ్చెను. ఆతని కన్నవీతము తప్పినది. రాతరి నిదురలేచి- స్వల్పముగ జ్వరముకాయుచున్నట్లు తెనుగులు చెప్పుచున్నారు. మందు పుచ్చుకొనుమని యెందఱు చెప్పినను వినెడు. అతడు తీనింపఁ దని తెనుగులు చెప్పుచున్నారు. అవ్యాధియేమో! ఆతని కాపంతమేమో! చచ్చుటకైన నొప్పుకొనుట యెంచుటకో? వారిద్దరికొసారి యిట్లు మాటలాడుకొనుచుండిరి.

సుంద : చెప్పదా ?

సూర్య : చెప్పిన లాభములేదు.

సుంద : లాభముండనీ ఉండకపోనీ - ఉండదనిమాత్రము

నీవెట్లు ముందుగాఁజెప్పగలవు! ప్రాణమిత్రుడవైన

నాయొద్దనే నీవిట్లు దాచుట న్నాయముకాదు.

సూర్య : ఎట్టిప్రాణమిత్రుడైనసాహాయ్యముచేయు నట్టిది కాదు.

సుంద : అదేమిమాట ? సాహాయ్యమునకు సావకాశమున్న

ప్పుడు ప్రాణమిత్రుడను చేయదగిన సాహాయ్యముకూడ

నున్నదా?

సూర్య : ఉన్నది - అది యిట్టిదే!

సుంద : ఏమిమాట ? నేనునన్నును. నీవు సాహాయ్యమొనర్చు

కుండునెడల నేను నీప్రాణమిత్రుడవుగాను.

సూర్యరా వంతటఁ జెప్పెను. సుందరరావు గుండెలు పగిలి

పోయినను దాను వివాహముచేసికొనం దలంచిన సుందర స్వ

రూపిణి నాతడు వదలుకొనుట కంగీకరించెను. అంత క్రమ

క్రమముగా సూర్యరా వాగోగ్యమును గాంచెను. ఆ యూర

నున్నయెడల సుందరరావుకా సుందరస్వరూపిణి నిచ్చి వివా

హముచేయుదు రను భిక్షముచే నాతడు చల్లచల్లగఁ గొక్క

నాడు బయలుదేరి దేశాంతరముపోయెను. సుందరరా వెక్కడికి

పోయెనో సూర్యరావుకూడ తెలుగఁడు. సూర్యరా వెటేరి

యుండు నెడల నెప్పుడైనఁ దనకు క్షమ్యవ్రామునేమో, అం

దునలన నితరులకుండు దనయూర తెలియునేమో యని

యాతనితోగూడఁ జెప్పలేను. ఇట్లొక్క సంతత్యము గడచెను

సుందరరావు జాడయేలేదు. అతడు వైరాగులలోఁ గలసిదో

యినాడో-యేమిపోయినాడో-యని యానందస్వరూపిణి తల్లి

తండ్రులూపించి తనమాకును సూర్యరావునకీచ్చి వివాహము

చేసిరి. వారు సుఖముగానుండిరి. సూర్యరా వేదోయువ్యోగమున

బ్రవేశించి తెలివితేటలుగలవాడగుటచేతఁ గ్రమక్రమముగా

సభివృద్ధినిందుచున్నాడు.

సుందరరావు - దేశాంతరముపోయి, యక్కడ నేమియుఁ

దోచక భిన్నుడై వెట్టివానివలెనగు వారంభించెను. సుందర

స్వరూపిణియందుఁ దనకు విశేషమగగముండెను గాని మిక్కి

నియందంతకంటె కనుగొగముండెను. ఇప్పుడు వారిద్దఱకుఁ

గూడ దూరమై వైదేశమున బంధురహితుడై యెట్లోపాట్లపోసి

కొనుచుండెను అక్కడ రోగపడెను. అనుభుతిలోనుండి యా

రోగ్యమునుగాంచినపిమ్మట స్వదేశమునకుఁ జేరఁ బోవలయు

నని బయలుదేరిెను. దారిలో నొక్క పెద్దపట్టణముచేరెను.

ఆయురాలి నాతడెఱింగిననాచెక్కర లేమంటే దేవాలయపు

టరుంగుమీఁద వాద్రాత్రి పండుగో నెను. ఆ వాద్రాత్రిందలుదొంగ

లాక మహాధనికునింట్ల గన్నమునై వి కొన్ని యాభరణములను

దొంగలించి పోటీపావునుండిరి. వారి నెవ్వరో వెంటాడించుచు

న్నట్లు వారికిఁదోచుటచేత గాఢోలు వారు తన యొద్దనున్న

యాభరణములను సుందరరావు ప్రక్కలోఁ బడవైచి దేశస్థా

నపుఁ దోటగొడ దాటి పోటీపొయిరి. ఇంతలో రక్షకభటులు

వచ్చి, ఈగడలిదచే లేచి వస్తువులు మామకొని యాశ్చర్యము

భయము నొందుచున్న సుందరరావును బట్టుకొని, కారాగృహ

మందుంచిరి. పోలీసువా రాతని న్యాయాధిపతి యొద్దకుఁ దీసి

కొని పోయి యాతని యెండు నిలవఁబెట్టిరి. ఆన్యాయాధిపతి

యీ నేరగానిఁ జామటతోడనే గోంజియన వేడ్చి యాతనిఁ

గొంగిలియకొనెను. అంద కాశ్చర్యపడిరి. ఆన్యాయాధిపతి

సూర్యరావే! సుందరరావు పరమయోగ్యుడనియు, నేరగాను

మఱియొక్కడో యగు ననియుఁ బోలీసువారికి న్యాయాధిపతి

వచ్చుఁజెప్పుచుండునంతలోఁ జైయూరలోఁ జట్టి కొన్న

దొంగలను జేలు రక్షకభటులుతెచ్చి న్యాయాధిపతియొద్ద

నిలవఁచెట్టిరి. వారినికాచి వారి నేరమును స్థిరపఱచి, సుందర

రావు నింటికిఁదీసికొనిపోయి సన్మాన మొనర్చెను. సుందరరావు

బహుచర్యముననే మరణించెను.

రాజా మామూరి అప్పాజీ కవి

(వీ శ్లోకాది రమణశతకము)

“ఇది శ్రీరాజచంద్ర వరప్రసాదంబు వారప్యతై
 విదన ద్వికర గ్రంథంబున చువత్కార లలిత గీర్వాణాంభ
 కుతా నిశేషనవాసాండిశ్య శుకవిజయపుర్య శ్రీ చమ్పా
 మారి మల శుభాకర శుభితా శిర ముఖశిర శ్రీ ము న్మహి
 తాల శేఖరేక మహీనాల రమ్యధర, అక్షిణ అక్షిణ కటాక్ష
 విత్తాక్ష్య న్మహాక్షయ భారద్వాజగోత్ర కవిశి అతస్తుం
 నూతన స్మరించు చంద్రాది యక్షగాన రచనా ధారే య
 శ్రీమద్రాజే నామశేయ ప్రదీపింతున.....

దీనివలన నీకది మహా దైత్యవృత్తి సంపన్నుడనియు నహంక
 మాండితీ మండిత్యుడనియు, సుఖము భావము విచారియు, శు
 క్తిసహ చక్రిత (జాత్ గాన) రచయితయనియుఁ దెలియు
 చున్నది. కవి తన వంశీయులతో ౧ కొండలరాముని ౨ సర
 శున్నను ౩ వెంకన్నను ౪ అన్నాజనంతలను ౫ అక్కన్నను
 ౬ వెంకటానిని పేర్కొనెను. కదవటి వెంకటానికి మాతృ
 కు కొమార్తెలయెడఁ జరిగిన బ్రథమం దను నమ్మబడియే
 యధ్యాత్మ రామాంజనమును శ్రీ రామాంకికముగ రసించెను.
 కవి తన వంశీయుల నిర్వహణధారణముగ నర్పించెనేనని జరిపా
 లన స్థలములు రాజ్యపరిమితి వశింపలేదు. మూడవపుట మొదలు
 వెంకన్నను గూర్చి తెలుపుచున్నను, తమ తొండివాని దుర్బ్రతి
 తయై ప్రభువని వాగొనియున్నాడు. కొండవీడు నినుకొండ
 కొండజల్లికర్ణములు మూడు సరసితి వంశీయులగు కృష్ణరా
 మాదులు నా ప్రతులమండి తొలగి నేర్పావీసమైవపుడు వెం
 కన్న ప్రతినిధిగఁ బాఠించె నని యూహించవలయును. దండ
 కవి తెలుఁబండిఁ జక్రితులయొందు మానూరు వెంకన్న సర
 శితి వంశీయుల ప్రతినిధియని తెలుపక రదన్యలు ప్రతినిధు
 లని ప్రాయోగియైనాడు. ఈ వెంకన్న యేకావశమనందెనో
 విచారిత నాధారములు కానరావు.

[illegible]

కా. బావోక్తికంఠయనా తదా ప్రార్థనా విశాలంబయ్యో (సా
 నంబుల) : కావ్రోదమేతి మాధ్యమం తమమందమే
 కమంబయ్యోడిక : నీవేదమయికానందంబయ్యోడిక
 దీక్షనా : కావ్రోదమేతి కావ్రోదమేతి నందమేతి (సా
 నంబుల) : (కావ్రోదమేతి)

[illegible]

తెలిసిబట్టిన లాభదీపక మహాపారిశ్రామిక పాపమును
బట్టియే (అక్కర గంభీర మయిన కళాభాంజనము
నా పనినేడైన కళాభాంజనమునో యెన్నడు లాభించు
మున్నరము. అక్కరికి రామానుజు కవిత యిచ్చుచు నర
నమును నున్నది. మామారు గోపాలరామకవి కీర్తికాంతాస్వ
యంజరము రచించెను. ఇకలను మిగుల వాఢునియెడను. అచట
కవి అప్పాక్షిరభు వీరనరక బూస్యంబని విశ్వసితమౌను.
మామొద్దకున్న ప్రతి మంజర కాండకలక యున్నది. నమ్ర
ప్రతికల వచనములవద్ద (బ్రాహ్మణ గుంటూరు నల్లెత్తి మి
కలూరి వేలలశాంకల మామూరివారివద్ద) నుంచినప్పుడు.
మామొద్ద దేవునియొద్దరేని ర్యులతో ముడికడ (బయల్పిం
చెదము.

గంధ పరిచయము

[illegible]

* * * * *

శ్రీ వివేకానందము. — ఇది బౌద్ధిక కావ్యము.

సంఘమును గ్రంథము. ౨౦. ఎనిమిదవారి దీనిగుఱకు ఉపద్రవ నుసెనాకావ్యముగఁ గ్రుఱింపి.

* * * *

సుందరీ విజయము, — ఈ నాటక రాజము బక్కా
 సరస నోడిసి నభిరక్ష జగితాస ప్రభులతో నొక్కరును, జన
 రణ మేనేవరును, హాస్యరస ప్రదర్శనమునం ద౯౯౯౯౯౯౯
 కీర్తివదననకారును, సంఘ సంస్కరణ కరుణను నగు లి. మాధ
 వరావు గారిచే (కాయకదేశం. తెల పిక రూపాంత. కలయ
 నాడు గిరింధః ర్రగాదికేర బల్లంకి వాయిదలెను. దీనిని
 గుర్తి మా ఆభిప్రాయమును ముందర ప్రకటించెదము.

* * * *

భారతీకథలు, — గ్రంథకర్తలు శ్రీమదాచార్య
 శ్రీమదాచార్యులుగారు. (పాతాళము గట్టున) శేషచార్య
 లుగారు. కలలేఖ (మొదటి భాగము) పేజీ ౧౦-౦.

మహాభారతము విదవతేదముని తగ్గిసిద్ధియైనది. పా
ర్థవ జయము వేదార్థ రహస్యము నెరిగించు కలంపుతో
దొడత వేదవ్యాస మనీషియు సంస్కృతమున వెలయుం
నాడు. రామరామ ఆ సంస్కృతము నుద జటిలమగుటచేత
పరమకాండములు అగుతండితులు ఆంధ్రాదిభాషలలో నద్దా
నినికాసిరి. (పురుషులు మాయెదుటనున్న భారతకథలను గ్రంథ
ము సంస్కృతమునండి భాషాంతరీ కరిచినదిగాదు. కాని
దక్షిణ భారత వేదమునందు అస్తితీయ మతీతవ్యాసకడదెని
యును, వేదవిద్యదేనియును త్రిమతజమగ్యమునపాథ క్రితైరా
గ్యములు ఎరిగిత క్రవ్యము మున్నగువాని బోనికట్టనియును
విభ్యాతిని గడించి బొలదికాలము కెంచుట నీ కీర్తికమైన
తండితలత్వబాధాద్యలవారి మహావ్యాసములలో ఆయా
సందర్భముల ననుసరించి యుల్లేఖించబడిన భారతకథలగు
కథలు. తండితులకాదు ఈ కథలను తానుతవ్య సింహపత్వము
కండిత పామర జనరంజకమను కై తిహాననస్థించివారలట.
ఈ కాలమునందు సగ్యసాధారణులుగాఁ బ్రతివారును భారత
కథావృత్తమును గ్రోవలసియున్నది ఈ గ్రంథమునందు గద
దవిజములు అస్త్రీచరితము మున్నగు దెప్పదికథలు రమా
రమ సంస్కృహీతిమైనవి మాచదివినంతయును ప్రతిభ
యలును నులభములగు విన్నవిన్న కావ్యములతోడను, మధ్య
మధ్య సందర్భములసారముగా మార్పుబడిన గీతాల్లోకములతో
డను-విసేతభావమును విభావ వై భవమును వెలయుంతల ను
నోపారములగు నూక్తిరిక్తిములతోడను-ఆ కాలగోపాలు మా
వర్ణించగల వివిధవిశ్వాభిరంబులతోను ఒప్పును వెంతయు
విసోపారముగా నున్నది. ఇట్టి గ్రంథమును వెలయుంచి
ప్రకాశకులను మేమెంతయు నభినందించెదము. ఆంధ్రులు శ్రీ
కృష్ణబాచాక్షులవారి యెద్దుగోనవ్యాసముల సారమును
దే యాంధ్రీకరించిన భారతకథల మూలమున నా స్వాసింది
ధ్యుని బయ్యెదదగినాక.

కిన్న రీవిజయము:—సుప్రసిద్ధ గ్రంథకర్తలు అది పూడి సోమనాథరావుగారు అండ్లకవి భామను మూరుప్రాసిన (Paradise and the Peri) ప్యారడైజు అందు పెరి అను చిన్న కావ్యమునకు జేసిన యాంధ్రీకరణము. ఈ చిన్ని కావ్యము దివ్యభావ సమన్వితముగనున్నది. భామను మూరుగారి భావనలన్నియును ప్రాచ్య సంస్కార భరితములై చదువరుల డెండములందు రసోదయమును గలిగించుచున్నవి. గ్రంథము నందు ప్రాచ్య సంస్కారముగల భరతఖండము ఈజిప్టు సిరియాదేశములు దేశీయుల కీలములు హృద్యముగ వర్ణింపబడినవి. అండ్లకవి హృదయమును సోమనాథరావుగారు మనోహరముగ నాంధ్రీకరించిరి.

పతియైన కిన్నెరి స్వర్గప్రవేశమును గొరుచున్నది. స్వర్గ ద్వారపాలకుడు—

“ పరమపురుషుని శాశ్వత ద్వారమందు
నాతని కీర్తీతికరమయి యలరుదాని
నిష్కడై నను గొనివచ్చి యిచ్చెనేని
గిన్నర తుమింపబడు నని క్రియఫలము”

అని మోక్షసాధనమును దెలిపెను. భూలోకమున కేగి వీర
హృదయకర్తమును దెచ్చి స్వర్గ ద్వారప్రవేశమునకు బలిగా
సమర్పించును. కాని ప్రవేశము గలగలేదు. అనంతరము క్షిప్తి
వరుసనగు మించిన సాధ్వీమణి హృదయము నుపాయముగ
సమర్పించినది. కాని స్వర్గ ద్వారములు విడలేదు. అనంతరము
క్షిప్తి పశ్చాత్తప్త హృదయమైన భగవద్భక్తిని పరితప్తాశ్రు
బిందువులను నుపాయముగ సమర్పించినది.

“నందనంబుబృహత్సతా నంద మబ్బెఁ
దీతినాపని రలుపులు దొడమడియి;
నుభినినేఁగానో నిజముగాఁ నుభినినేన!

అనిపాడుచు కిన్నెరి స్వర్గమునందుజేరి కావ్యతానందము
జొందినది ఈచిన్ని కావ్యము సకలవిధముల పఠన యోగ్యముగ
నున్నది. వెల 0-12-0. (ప్రాప్తిస్థానము అదిపూడి సోమనాథ
రావు, పిఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

నియోగిపత్రికా సంపాదకులగు శ్రీ కనకపతి మార్కం
 డేయశర్మ కాన్పులుగారు ఆభిప్రాయార్థము మాకు పంపిన
 కొండపిటి దండకవిలెయను గ్రంథమును వందనములతో నందు
 కొన్నారము:—ఇది నియోగిచుచోజన సభాపక్షమున ప్రకటిం
 పబడుచున్న మాసపత్రికా సంపాదకులగు క. మార్కం డేయ
 శర్మగారిచేత ప్రకటింపబడినది. గణపతి జేవభూపాలుని
 మంత్రియగు గోపరాజు రామప్రధానిగారు తన జేతనమునం
 దుండు గ్రామములకు కరిణీకృత మిరాకీలను ఏగోత్రమువారికి
 ఏయింటి పేరుగలవారికి యిప్పించియున్నారో ఆవివరమున్ను
 తర్వాత రెడ్డిరాజులు యిప్పించిన కరిణీకృత మిరాకీలను
 గూర్చియు నిందు తెలుపబడియున్నది. నియోగి చుచోజన
 సభవారు తాము ప్రకటింపబూనిన “నియోగి కుటుంబచరి
 త్రము” నకు స్వసంస్థియులు తరుకు తెలిసినంతవఱకు తమ
 తమ కుటుంబములకు సంబంధించిన విషయములను తెలుపవల
 యుననియు, ఆయా గ్రామములకు ఇప్పుడు కరిణీకృత మిరా
 కీల ననుభవించుచున్న వారలు ఈ దండకవిలెయందుగల ఇంటి
 పేరు గోత్రము గలవారలూ? ఇతరులూ? అను విషయమును తెలు
 పవలయు ననియు ప్రకాశకులు కోరుచున్నారు కనుక ఆప్రకా
 రము ఈగ్రంథపాఠకులు తెలిపెదరుగాక. మెలరు. ౦.౬-౦.
 ఎడిటరు “నియోగిపత్రిక” కీలోపాకం, మదరాసు.
 అనుచోట లభించును.

ది ఈస్ట్ బెంగాల్ షుగర్ మిల్స్
లిమిటెడ్.

The East Bengal Sugar Mills Ltd.
 మూలధనము రూప 6,00,000. వాటా ఒకటికి రూ 10 లు.
 చొప్పున 60,000 వాటా లుగా విభజించబడి నున్నది.
 రూ 2 లు వరభాగ్యులైన, రూ 8 లు మించునైన వ్యక్తులు,
 మిగిలిన రూ 6 లు వాటా 1-కి 2-8-0 లు చొప్పున రెండు వాటా లుగా
 విభజించబడినవి. ఈ కంపెనీలో డైరెక్టరుగా కూడ నున్న
 చాలాజా ముఠా లి సామెలు గానవలసినవలన ఇండియా కం
 పెనీ ల ఆర్డర్ నుడువరించి విలక్షణము చేయబడినది. ఆ వేళ నుంచును
 కత్తి, నలుకుబడి, మంచు అనుభవముగల ముఖ్యమైన వ్యాపార
 స్థులనే ఏర్పాటు చేయబడి వారి యాచూకముక్తిని నిర్వహించబడుచున్నది.

కూర్పు దొంగలు, అప్పగించిన పోలీసులను, ఖర్చుపై
పంపినవారు ఆమెకుగాని రిమాండ్లో ఉంచువరకు ప్రస్తుతము
చక్కెర కరెంటుతోను ఆంధ్రములను నిర్మించుచు, చక్కెర
కరెంటుతోనును మున్నగు నవియు ఈ కంపెనీయొక్క మాఖ్య
అభివృద్ధి. అట్టి జ్ఞాపిరముయొక్క లాభములు ఎక్కు
వగునందు నవి సరియైనవియ్యు.

కాటాటాటా హోమటాటా ఇన్నయగలవా రందరనూ కలకత్తా
 ఎలావీధిలో నెం రెన్ ఫవరేషన్ దుందు డి ఈస్ట్ బెంగాల్
 షాగడ మిక్చు నిమిటెడ్ బాకీ డిరక్షన్లునూ పంపుకొనడెను.
 కంపెనీ మూలభవనానందు కొంతభాగముని తామీ స్వంత
 మూలా ఫ్లిరించుటకు ఇచ్చుకలిగిట్టి భవనము ఆర్థరముగా
 ద్వారా తెలుపబడెనని జాగరము.

చంపాళుని చింతలపై నని ఇందువలన బిందుకై తెలుపుట
లేదు. (పాస్పెక్టరుయొక్క నిబంధనలు, ఏర్పాటులు అను-
సరించి మూలమే అని అంగీకరించబడును.

S. S. Dean & Co,
Managing Agents 55, Ezra street, Calcutta.

ఫాంట్ కలములు				
బ్రాకెట్	రె.	2-8-0	హృస్ అర్జి	4-12-0
హార్ మెన్			కస్టి	6-4-0
విజిల్	7-8-0		హర్వే	2-6-0
హార్ మెన్ కస్టి	9-8-0		కస్టింగ్ నం 106	8-8-0

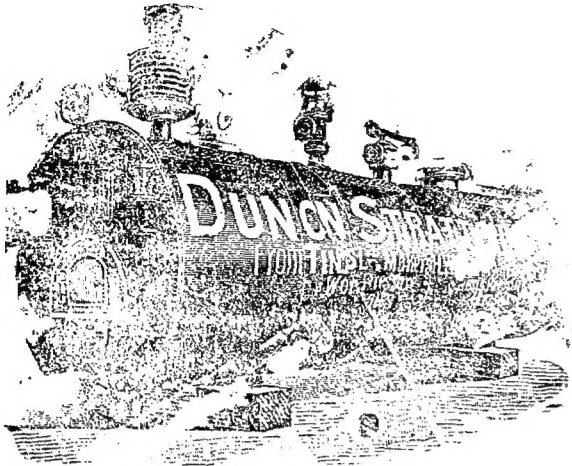
6 వే కాలనెక్ట్ అడ్డం కంపునాటి హార్వే హార్వే కలములు.

Samson & Co, Triplicane, Madras.

DUNCAN STRATTON & Co.

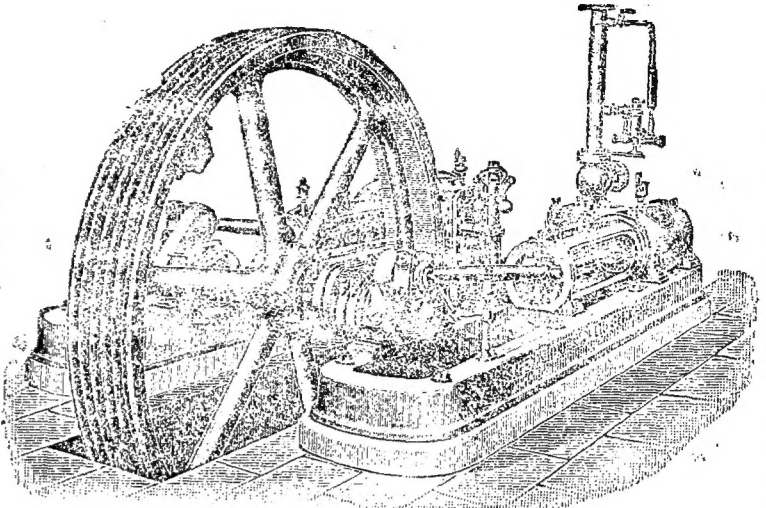
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంపోర్టర్లు, 9 మెరయిన్ వీధి, బొంబాయి.

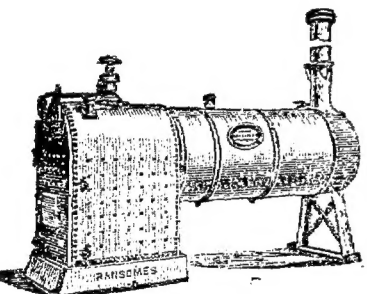
గ్రానైటు స్టోక్ కార్ నిష్కర్త బాయిలర్లు.

కొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
వర్తమాన — దయా మేజులు
అ. 4. మొదలు 6 అ. 6 వరకు.
ఇంజనీర్లను
స్టోక్స్ లింగుల మొదలు
80 హానులు మొదలు
160 హానుల వరకు ఉంటున్నాయి.

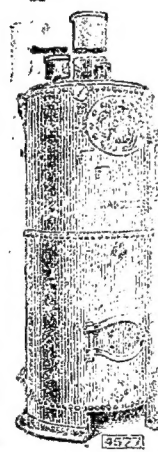

స్టోక్స్ లింగుల అంకా మేజుల బాయిలర్లు.
కొడవు 20 అ. మొదలు 82 అ. వరకు ఉంటున్నాయి.

దయా మేజులు 6 అ. 6 వరకు ఉంటున్నాయి. 250 హానుల వరకు ఉంటున్నాయి.

లాగో మల్టిట్యూబులర్ బాయిలర్లు.
స్టోక్స్ లింగుల మొదలు 80 హానులు మొదలు
100 హానులు, 120 హానులు, 150 హానులు వరకు ఉంటున్నాయి.

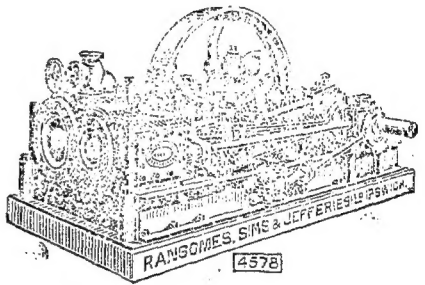

వర్టికల్ బాయిలర్లు.
మొదలు 80 హానులు మొదలు
100 హానులు వరకు ఉంటున్నాయి.

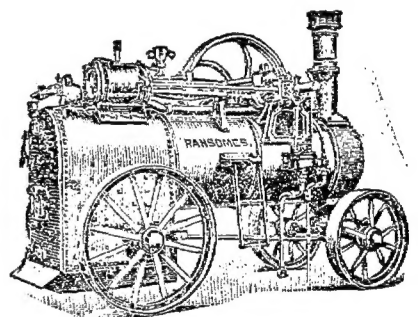
ఈ క్రింద తెలుసుకోవలసిన వాటిని
స్వయం చేయవచ్చు.

మాది జిన్నెంగు మెషిన్, కాలిఫోర్నియా
మాది ప్రెస్సింగు మెషిన్
మాది స్పిన్సింగు మెషిన్
మాది పీరింగు మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీలు ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీలు బాయిలర్లు
కోల్ వర్క్ మిల్లింగు మెషిన్
నూ మెల్లు మెషిన్
మండుగడ్డకేయ మెషిన్ ప్రామాణము
ఇంజనీర్లను చేయ మెషిన్ కాటి
అన్ని రకముల మండుగడ్డకేయ మెషిన్లు
కాగిత, కట్టపాతా శుభ్రమైన కోరములు
ఇంజనీర్ల నూ మెషిన్లు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ ట్రెజింగు (ప్లాన్టు) కోరములు
లేకులు వర్క్ మెషిన్ కోరములు
స్టీలు మెషిన్లు, కట్టింగులు, మెషిన్లు
కాట్ వర్క్ అండ్ కాస్ట్ వర్క్ పుల్లికా.
కంపెనీ అన్ని రకముల సామాన్లు.

సైడ్ బ్రెస్టెడ్ కాంపాండు
హెండ్ మెషిన్ ఎంజిన్లు.
(కాగితపాతా మెషిన్ల పోటీ తయారీ.)
ఇంజనీర్ సింగిల్ సిలిండరు ఎంజిన్లు మొదల గలవు.

హెన్రీడు కాంపాండు ఎంజిన్లు.

పోర్టబుల్ స్టీలు ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీలు మొదలు 120 హానులు గలవి.
కాంపాండు — హె, లో మెషిన్ సిలిండరు.
స్టీలు మొదలు 150 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణా జిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాల్స్ ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రాప్రైటరీ గారైన
మానేవల్లి బాపనయ్య గారి కైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.
దగ్గు, కైత్యము, వడికము, రొమ్మువడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెజుకులు, చిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని దబ్బితో నీటిలో కలుపుచు 0-10-0; తవా 1-3-0; 5-12-0. పోస్టుభారము లేదు.
అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

